

บทที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

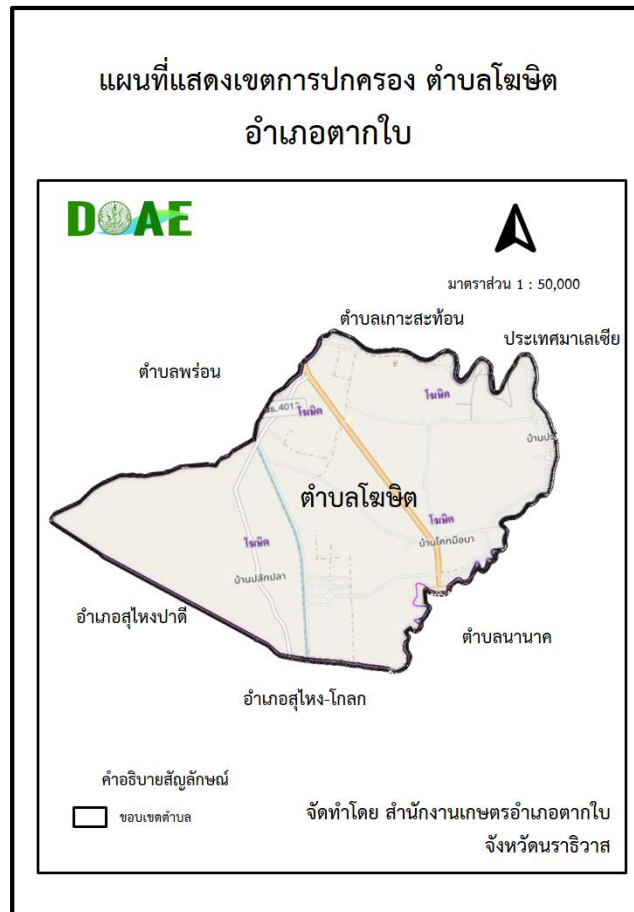
ตำบลໂໝືດ เป็นตำบลหนึ่งในจำนวน 8 ตำบลของอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส โดยมีพื้นที่ทั้งหมดจำนวน 12,402 ไร่ ห่างจากตัวจังหวัด 43 กิโลเมตร โดยมีพื้นที่ทางทิศตะวันออกเป็นที่ราบลุ่มริมฝั่งทะเล

1.1 ที่ตั้งอาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

- ที่ตั้ง ตั้งอยู่ทางทิศใต้ทางทิศใต้ของอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส มีพื้นที่ทั้งหมด 12,402 ไร่ ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม และบางส่วนเป็นที่ดอน คล้ายลูกคลื่น ที่ลุ่มน้ำขัง โดยมีอาณาเขตติดต่อกับตำบลหรือพื้นที่ใกล้เคียงดังนี้

- ทิศเหนือ ติดต่อกับตำบลเกาะสะท้อน อำเภอตากใบ
- ทิศใต้ ติดต่อกับตำบลนาค และอำเภอสุโหงโกลก
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับประเทศมาเลเซีย
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับตำบลพร่อน อำเภอตากใบ

ภาพที่ 1 แสดงแผนที่ตั้งและอาณาเขตติดต่อ

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

ตำบลโฆษิต องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรูปแบบการปกครอง 1 องค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้
จำนวน 5 หมู่บ้าน

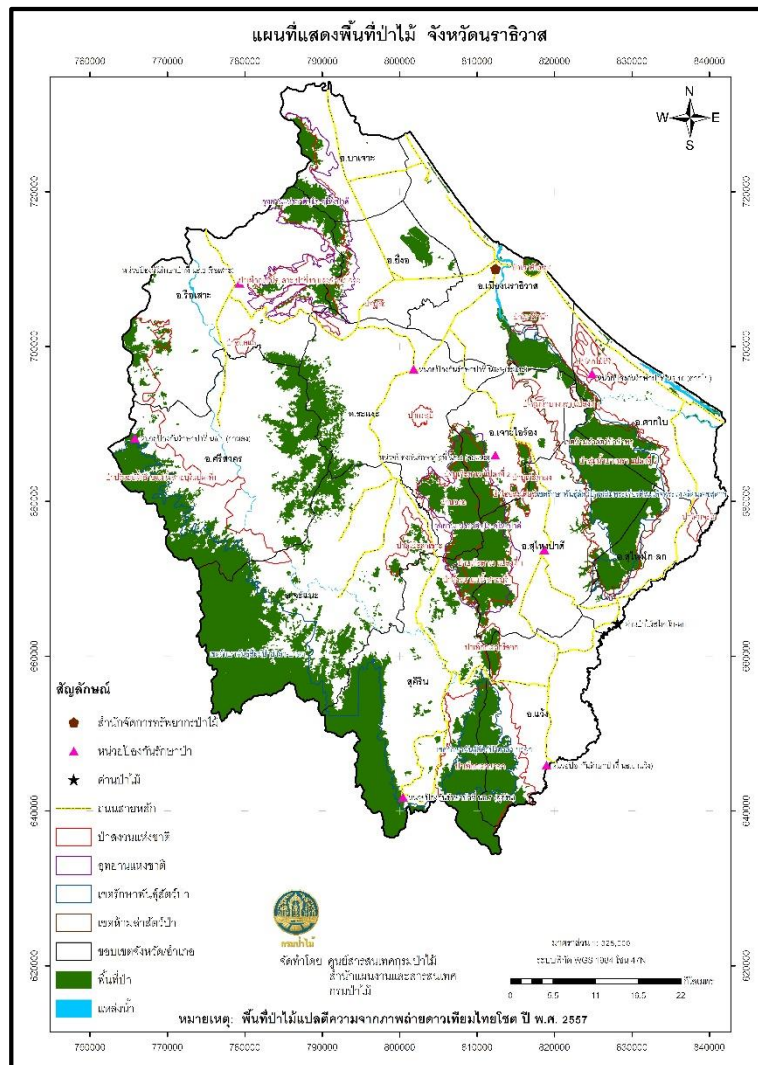
องค์การบริหารส่วนตำบลโฆษิต จำนวน 5 หมู่บ้าน

1. หมู่ที่ 1	บ้านสะหรั่ง	2. หมู่ที่ 2	บ้านบอขอ
3. หมู่ที่ 3	บ้านปะลุกา	4. หมู่ที่ 4	บ้านโคกมือบา
		5. หมู่ที่ 5	บ้านปลักปลา

1.2 ลักษณะภูมิประเทศ (Topographie)

ภูมิประเทศของตำบลโฆษิต ลักษณะพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม และบางส่วนเป็นที่ดอน คล้ายลูกคลื่น เป็นที่ลุ่มน้ำขัง พื้นที่ประกอบด้วย พื้นที่ป่าพรุ จำนวน 1,200 ไร่

ภาพที่ 2 แสดงแผนที่พื้นที่ป่าไม้

ที่มา: กรมป่าไม้

ลักษณะชุดดิน กลุ่มชุดดิน แสดงดังตารางที่ 1 และ 2

ตารางที่ 1 แสดงลักษณะเนื้อดินพื้นที่ตำบลโฆษิต อำเภอดงขี้เหล็ก จังหวัดนครราชสีมา

ลำดับ	กลุ่มชุดดิน	พื้นที่(ไร่)
1	10	2,810.92
2	2	6,991.59
3	34	66.67
4	14	1,888.01
5	32	878.93
6	57	1,360.37
7	แหล่งน้ำ	255.09
8	พื้นที่ชุ่มชื้น	636.38
9	เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	134.09
รวมเนื้อดิน		15,022.05

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน

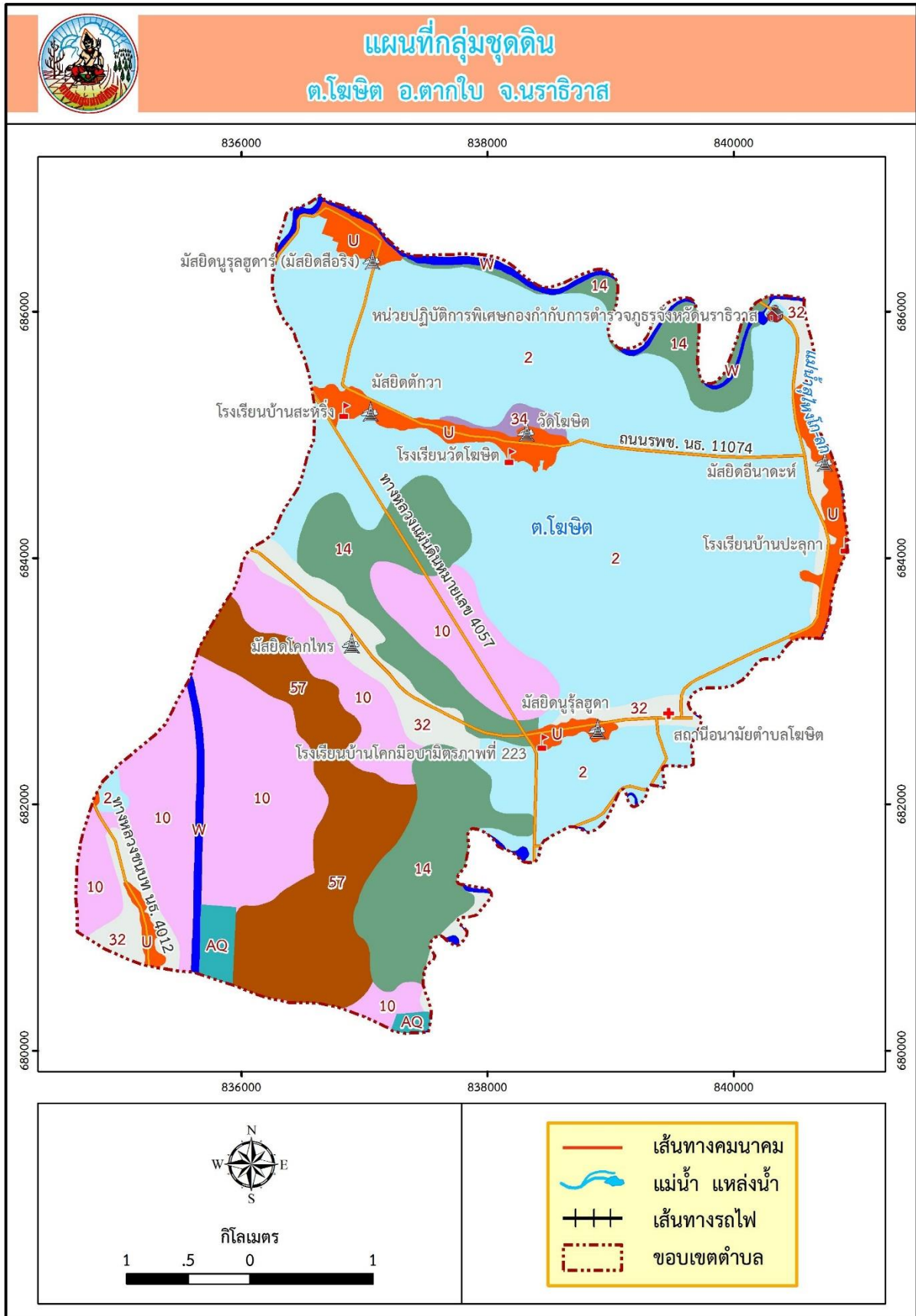
ตารางที่ 2 แสดงลักษณะทั่วไปของกลุ่มชุดดินในตำบลโฆษิต อำเภอดงขี้เหล็ก

กลุ่มชุดดิน	ลักษณะทั่วไป
10	กลุ่มดินเหนียวลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้า ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด การระบายน้ำเลวถึงค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ชุดดินบางนารา (Ba) ชุดดินเชียงราย (Cr) ชุดดินสุโขทัย (Gk) ชุดดินแกล้ง (Kl) ชุดดินคลองขุด (Kut) ชุดดินมน้อมย์ (Mn) ชุดดินนครพนม (Nn) ชุดดินปากท่อ (Pth) ชุดดินพะวง (Paw) ชุดดินพัทลุง (Ptl) ชุดดินสตูล (Stu) ชุดดินท่าศาลา (Tsl) และชุดดินวังตง (Wat)
2	กลุ่มดินเหนียวลึกมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก อาจพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารประกอบกำมะถันลึกกว่า 100 ซม. จากผิวดิน การระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง ชุดดินอยุธยา (Ay) ชุดดินบางเขน (Bn) ชุดดินบางน้ำเปรี้ยว (Bp) ชุดดินมหาโพธิ (Ma) และชุดดินท่าขวาง (Tq)
34	กลุ่มดินร่วนละเอียดลึกถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำนํ้าหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ได้แก่ ชุดดินฉลอง (Chl) ชุดดินฝั่งแดง (Fd) ชุดดินควนกาหลง (Kkl) ชุดดินคลองท่อม (Km) ชุดดินคลองนกระทุง (Knk) ชุดดินละหาน (Lh) ชุดดินนาท่าม (Ntm) และชุดดินท่าแซะ (Te)

กลุ่มชุดดิน	ลักษณะทั่วไป
14	กลุ่มดินร่วนหยาบถึงหนักมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำหรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยา ดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ได้แก่ ชุดดินคองหงษ์ (Kh) ชุดดินนาทวี (Nat) ชุดดินสะเตา (Sd) และชุดดินทุ่งหว้า (Tg)
32	กลุ่มดินร่วนหรือดินทรายแป้งละเอียดถึงหนักมากที่เกิดจากตะกอนริมแม่น้ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง ชุดดินลำแก่น (Lam) ชุดดินรือเสาะ (Ro) และชุดดินตาขุน (Tkn)
57	กลุ่มดินที่มีวัสดุอินทรีย์หนา 40-100 ซม. จากผิวดิน ทั้บอยู่บนตะกอนน้ำทะเล ปฏิกริยาดินเป็น กรดจัดมาก การระบายน้ำเลวมาก ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีน้ำท่วมขังนานเกือบตลอดปี ได้แก่ ชุดดินกาบแดง (Kd)
แหล่งน้ำ	-
พื้นที่ชุมชน	-
เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	-

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน

ภาพที่ 4 แสดงแผนที่ชุดดินตำบลโฆษิต อำเภอดงไจ้ จังหวัดนราธิวาส

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน

1.3 ลักษณะภูมิอากาศ

ตำบลโฆสิต เป็นแบบมรสุมเขตร้อนแบ่งออกเป็น 2 ฤดู ได้แก่

1) ฤดูฝน แบ่งออกเป็น 2 ช่วง ระหว่างเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม อีกช่วงหนึ่ง คือ ระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 134 มิลลิเมตรต่อปี ทำให้ตำบลโฆสิต ไม่เคยประสบปัญหาน้ำแล้งโดยในปี 2561 มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 1,584.80 มิลลิเมตร ซึ่งมีปริมาณที่น้อยกว่าปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย 30 ปี (2,356 มิลลิเมตร.) ตามรายละเอียดแสดงในตารางที่ 3

2) ฤดูร้อน อยู่ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน

อุณหภูมิสูงสุดในเดือนพฤษภาคม 28.7 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดในเดือนมกราคม 26.1 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยตลอดปี 28.42 องศาเซลเซียส ความชื้นสัมพัทธ์อยู่ระหว่าง 75-87 เปอร์เซ็นต์ โดยเฉลี่ย 80.17 เปอร์เซ็นต์ ตามรายละเอียดแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงอุณหภูมิ ความชื้นสัมพัทธ์ ปริมาณน้ำฝน จำนวนวันที่ฝนตกเฉลี่ย ปี 2561

เดือน	อุณหภูมิ (C°)	ความชื้นสัมพัทธ์ (%)	ปริมาณน้ำฝน (ม.ม.)	จำนวนวันที่ฝนตก (วัน)
มกราคม	26.1	85	347.20	17
กุมภาพันธ์	26.8	77	91.00	12
มีนาคม	27.7	79	195.80	13
เมษายน	28.1	79	118.80	13
พฤษภาคม	28.7	78	138.20	13
มิถุนายน	28.2	77	200.60	15
กรกฎาคม	28.1	77	153.20	18
สิงหาคม	28.5	75	90.00	17
กันยายน	27.2	81	250.00	17
ตุลาคม	27.4	82	-	-
พฤศจิกายน	26.8	85	-	-
ธันวาคม	26.3	87	-	-
รวม	329.9	962	1,584.80	135
เฉลี่ย	27.49	80.17	134.00	11.25

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยา

1.4 เส้นทางคมนาคม

ตำบลโฆสิต มีถนนสายหลัก และสายรองดังนี้

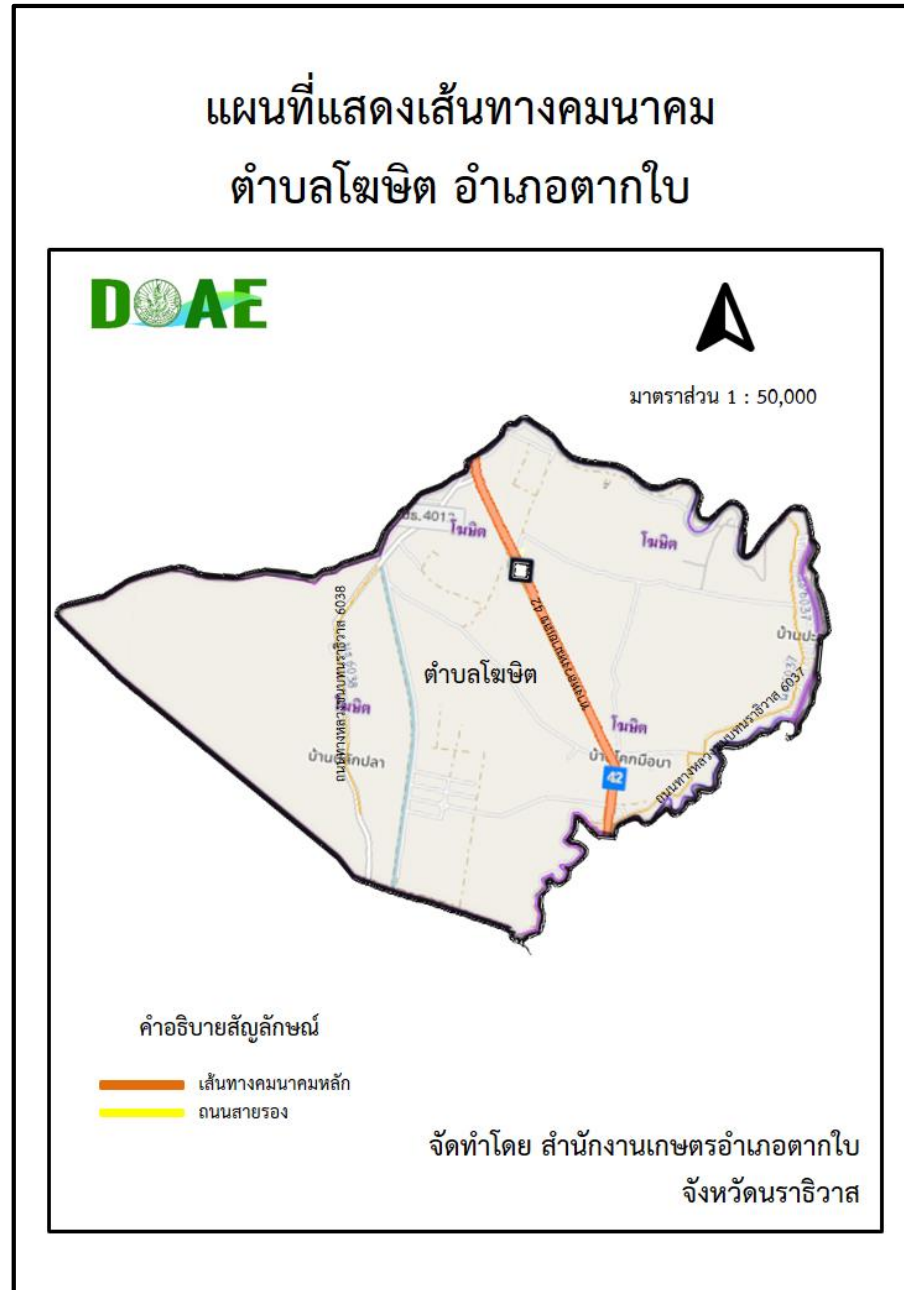
สายหลัก

1.ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4057 สายตากใบ-สุไหงโก-ลก พาดผ่านตำบลโฆสิต หมู่ที่ 1, 2, 4 ผ่านถึงตำบลนาค จนถึงอำเภอสุไหงโก-ลก

สายรอง

มีถนนในเขตหมู่บ้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน และถนนทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 4057 จำนวน 77 สาย

ภาพที่ 5 แสดงแผนที่เส้นทางคมนาคม

ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน

1.5 แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

ตำบลໄໝຊີດ อำเภอตากใบ มีแหล่งน้ำที่เป็นต้นทุนทางด้านทรัพยากรน้ำ เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพทางการเกษตร ดังนี้

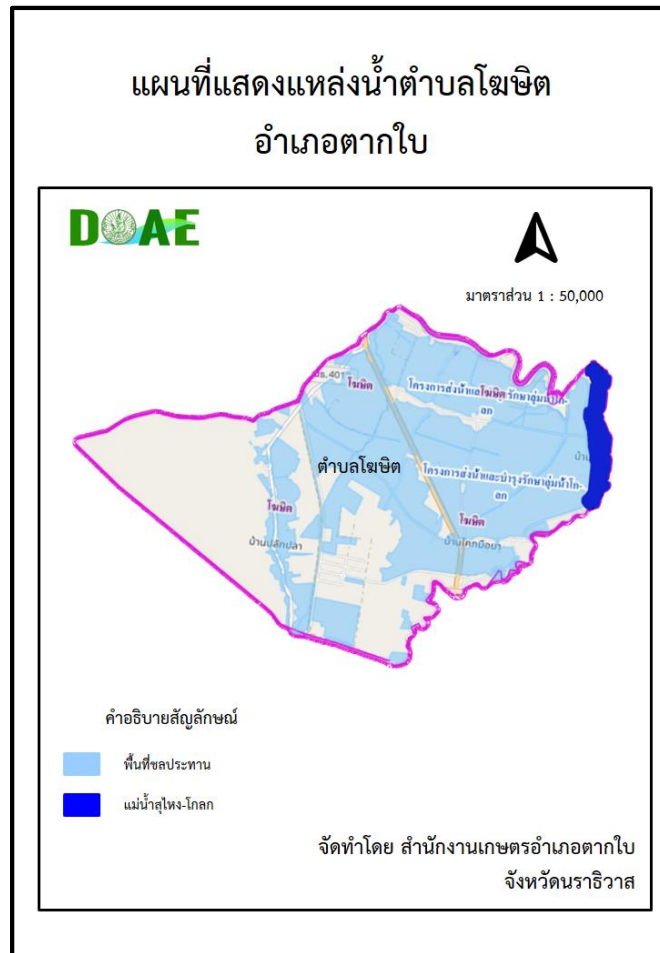
1) แหล่งน้ำธรรมชาติ

1.1 คลองโตะแดง มีน้ำตลอดปี สามารถใช้ทำนาปรัง รวมทั้งการปลูกพืชผัก พืชไร่ อยู่ในพื้นที่ หมู่ที่ 4 บ้านโคกมือบา

- 1.2 คลองปลักปลา สามารถนำน้ำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ในหมู่ที่ 5 บ้านปลักปลา
- 1.3 คลองพี สามารถนำน้ำมาใช้ประโยชน์ทางการเกษตร ในหมู่ที่ 1 บ้านสะหรั่ง
- 1.4 แม่น้ำสุโข-ลก เป็นแม่น้ำกั้นพรมแดนระหว่างประเทศไทยกับประเทศมาเลเซีย ต้นน้ำอยู่ในเทือกเขาในประเทศมาเลเซียและท้องที่อำเภอเวียง ไหหล่มผ่านตำบลโฆษิต หมู่ที่ 2, 3 และไหลลงสู่อ่าวไทยบริเวณปากน้ำตาบา อำเภอตากใบ มีความยาวประมาณ 103 กิโลเมตร

ภาพที่ 6 แสดงแผนที่แหล่งน้ำธรรมชาติ

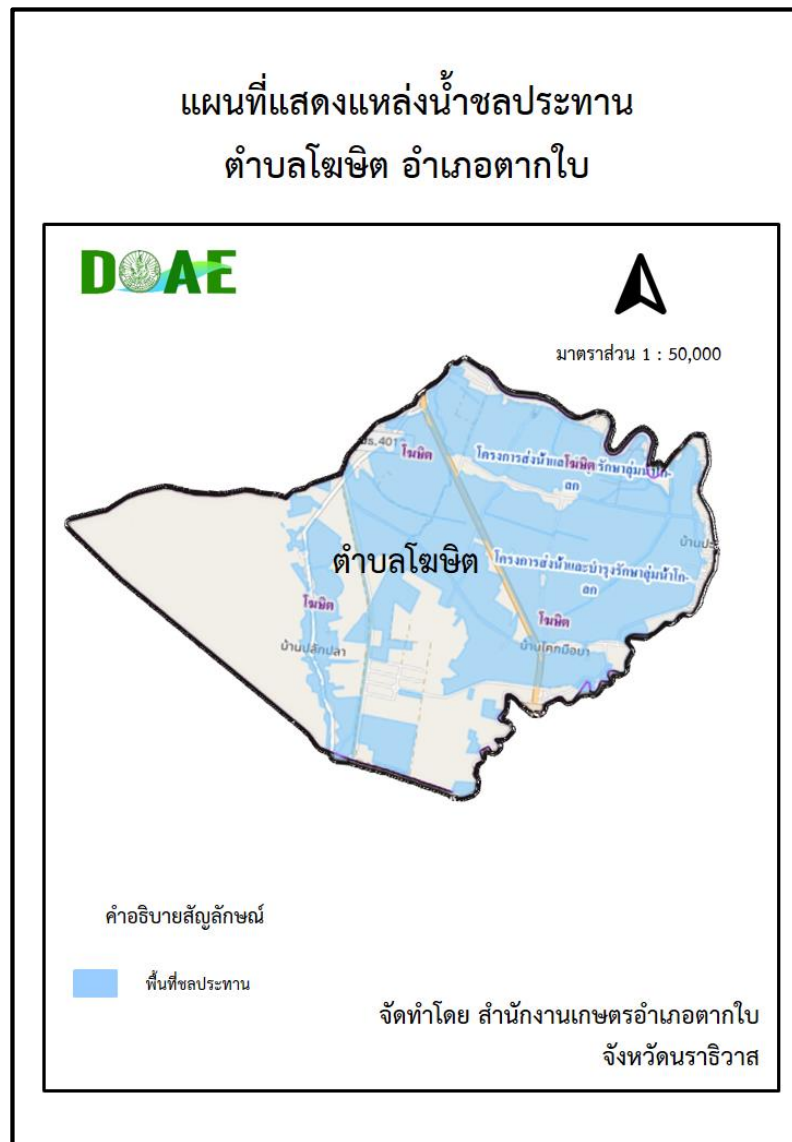

ที่มา: ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์ (Agri-Map Online)

2) ฝ่ายทตน้ำ/โครงการชลประทาน

1. ฝ่ายส่งน้ำ โฆษิต ครอบคลุมพื้นที่ทำการเกษตร 8,020 ไร่ แบ่งออกเป็น นาข้าว 4,000 ไร่ ในพื้นที่หมู่ที่ 1-4

ภาพที่ 7 แสดงแผนที่แหล่งน้ำพัฒนาที่ดินและชลประทาน

ที่มา: ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์ (Agri-Map Online)

1.6 สภาพเศรษฐกิจ และสังคม

1) โครงสร้างทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

เศรษฐกิจของตำบลໄໝິດ มีโครงสร้างการผลิตการเกษตร ร้อยละ 75 ภาคนอกการเกษตร ร้อยละ 25 โครงสร้างการผลิตส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับสาขาเกษตรกรรมเป็นหลัก รองลงมาได้แก่ สาขาการขายปลีก สินค้า การขายส่ง การท่องเที่ยว รายได้หลักของตำบลໄໝິດ จึงมาจากภาคเกษตร สินค้าที่สำคัญได้แก่ ข้าว ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว โค แพะ ประมง

2) ผลิตภัณฑ์มวลรวมของอำเภอ /จังหวัด แสดงดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดนครราชสีมา ปี 2557 – 2560^P

ลำดับที่	สาขา/ปี	ล้านบาท				การเจริญเติบโต (ร้อยละ)			
		2557	2558	2559	2560 ^P	2557	2558	2559	2560 ^P
	ภาคเกษตร	14,945	11,637	13,572	12,684	-5.18	-22.14	16.63	-6.54
1	เกษตรกรรม การล่าสัตว์ และการป่าไม้	14,945	11,637	13,572	12,684	-5.18	-22.14	16.63	-6.54
	ภาคนอกเกษตร	24,306	26,517	28,596	30,052	-1.24	9.10	7.84	5.09
2	การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	173	159	180	160	6.94	-7.90	13.26	-11.06
3	อุตสาหกรรม (การผลิต)	2,349	2,465	2,677	2,938	-0.47	4.92	8.59	9.75
4	การไฟฟ้า แก๊ส และการประปา	417	397	419	436	5.20	-4.76	5.48	3.97
5	การประปาและการกำจัดของเสีย	80	90	95	107	9.95	11.97	5.92	12.42
6	การก่อสร้าง	1,616	2,026	2,142	2,058	-3.61	25.35	5.74	-3.91
7	การขายส่ง การขายปลีก การซ่อมแซมยานยนต์ จักรยานยนต์ ของใช้ส่วนบุคคล และของใช้ในครัวเรือน	3,639	3,577	4,430	4,505	2.04	-1.70	23.86	1.67
8	การขายส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคม	579	679	603	755	21.76	17.27	-11.23	25.23
9	โรงแรมและภัตตาคาร	194	227	246	265	2.85	16.97	8.36	7.69
10	ข้อมูลและข่าวสาร	379	428	283	334	13.51	12.85	-33.93	17.91
11	ตัวกลางทางการเงิน	1,547	1,650	1,916	2,008	17.18	6.69	16.08	4.79
12	บริการด้านอสังหาริมทรัพย์ การให้เช่าและบริการทางธุรกิจ	1,539	1,382	1,470	1,461	-30.03	-10.20	6.41	-0.62
13	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเฉพาะทาง	1	1	2	2	-16.32	14.30	71.96	-23.41
14	การบริหารและการสนับสนุน	67	69	67	79	-2.81	2.56	-3.69	18.40
15	การบริหารราชการแผ่นดินและการป้องกันประเทศ รวมทั้งการประกันสังคมภาคบังคับ	2,422	3,894	4,025	4,159	-34.49	60.78	3.37	3.32
16	การศึกษา	7,469	7,542	7,997	8,522	16.95	0.98	6.03	6.56
17	การบริการด้านสุขภาพและสังคม	1,309	1,367	1,453	1,649	8.85	4.43	6.32	13.49
18	การให้บริการชุมชน สังคม และบริการส่วนบุคคลอื่น ๆ	33	33	41	48	-0.40	-0.37	24.95	18.80
19	บริการอื่นๆ	493	531	549	568	4.93	7.75	3.44	3.37
	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (Gross ProVivial Product)	39,251	38,154	42,168	42,737	-2.78	-2.80	10.52	1.35
	ผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว	57,459	55,616	61,200	61,765	-3.28	-3.21	10.04	0.92
	จำนวนประชากร (1,000 คน)	683	686	689	692	0.51	0.42	0.44	0.42

หมายเหตุ: ^P คือ ตัวเลขเบื้องต้น

p = Preliminary based on annual figure

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี

3) รายได้ของประชากรรวม/หนี้สิน แสดงดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 รายได้เฉลี่ยครัวเรือน/หนี้สินเฉลี่ยครัวเรือน

ที่	หมู่ที่	จำนวนครัวเรือน ทั้งหมด	รายได้ครัวเรือนเฉลี่ย (บาท/ปี)	หนี้สินเฉลี่ย (บาท/ปี)
1	1	260	121,000	19,000
2	2	162	130,000	21,000
3	3	333	120,000	22,000
4	4	435	125,000	18,000
5	5	262	110,000	29,000
รวม		1,452	606,000	109,000

ที่มา: รายได้และหนี้สินเฉลี่ยของครัวเรือนต่อปี จำแนกรายจังหวัดตามที่อยู่เกษตรกร ข้อมูล ปี 2561 ทะเบียนเกษตรกร

4) จำนวนครัวเรือน ประชากร และเนื้อที่ แสดงดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 แสดงจำนวนครัวเรือน ประชากร และเนื้อที่

ที่	หมู่ที่	จำนวนครัวเรือน ^{1/, 2/}		จำนวนประชากรทั้งหมด ^{1/, 2/}			จำนวนประชากรในภาค เกษตร ^{3/}			พื้นที่ ^{3/}		
		(ครัวเรือน)	(ครัวเรือน)	(คน)			(คน)			(ไร่)		
		ทั้งหมด	เกษตรกร	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ทั้งหมด	ถือครองทำ การเกษตร	อื่น ๆ
1	1	260	229	613	621	1,234	541	592	1,133	2,726.00	2,666.00	60.00
2	2	162	154	278	281	559	248	249	497	2,172.00	2,122.00	50.00
3	3	333	294	931	915	1,846	890	854	1,744	1,902.00	1,862.00	40.00
4	4	435	357	982	1,000	1,982	760	910	1,670	2,858.00	2,298.00	560.00
5	5	262	235	728	738	1,466	611	639	1,250	2,744.00	2,177.00	567.00
รวม		1,452	1,269	3,532	3,555	7,087	3,050	3,244	6,294	12,402.00	11,125.00	1,277.00

ที่มา: 1/ คือ สถิติประชากรจากทะเบียนบ้าน แยกชายหญิง ระดับสำนักทะเบียน สำนักงานที่ว่าการอำเภอตากใบ

2/ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลໂພສິດ อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

3/ คือ สำนักงานเกษตรอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

2) แรงงานและการใช้แรงงาน

ตำบลໂພສິດ มีครัวเรือนเกษตรกร ที่ใช้แรงงานในภาคเกษตร จำนวน 6,294 คน ทั้งที่ทำงานตลอดปีหรือเป็นไปตามช่วงฤดูกาล ดังนี้ (ตารางที่ 7)

ตารางที่ 7 แสดงการใช้แรงงานและการจ้างแรงงานในภาคเกษตร

ที่	หมู่ที่	จำนวนครัวเรือน เกษตรกร	จำนวนแรงงานใน ครัวเรือน	จำนวนแรงงานที่จ้าง
		(ครัวเรือน)	(คน)	(คน)
1	1	229	1,133	-
2	2	154	497	-
3	3	294	1,744	-
4	4	357	1,670	-
5	5	235	1,250	-
รวม		1,269	6,294	-

ที่มา :ข้อมูล ทบก. ปี 2562

4) อายุแรงงานในครัวเรือน

ตำบลโฆสิต มีเกษตรกรที่ใช้แรงงานภาคเกษตรในครัวเรือน จำนวน 6,294 คน โดยมีอายุเฉลี่ย ดังนี้

ตารางที่ 8 แสดงช่วงอายุเกษตรกรที่ใช้แรงงานในครัวเรือน

หมู่ที่	จำนวนแรงงานในครัวเรือน (คน)	ช่วงอายุ				
		20-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	51-60 ปี	61 ปีขึ้นไป
1	1,133	165	291	407	148	122
2	497	26	222	187	20	42
3	1,744	312	506	443	258	225
4	1,670	203	588	497	198	184
5	1,250	203	368	315	207	157
รวม	6,294	909	1,975	1,849	831	730

ที่มา :ข้อมูล ทบก. ปี 2562

5) การศึกษา

ข้อมูลการศึกษาในพื้นที่ตำบลโฆสิต มีโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา และโรงเรียนสอนศาสนาอิสลาม ดังนี้

1. โรงเรียนบ้านสะหรั่ง
2. โรงเรียนบ้านปะลุกา
3. โรงเรียนบ้านโคกมือบา
4. โรงเรียนบ้านปลักปลา
5. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 1 แห่ง
6. โรงเรียนสอนศาสนา จำนวน 1 แห่ง
7. ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน

6) สาธารณสุข

ตำบลโฆสิต มีบริการทางด้านสาธารณสุข ดังนี้

1. โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลโฆสิต

7) ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศาสนาพิธีกรรม อิทธิพลทางความคิด

ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมของตำบลโฆสิต ที่ประชาชนนิยมปฏิบัติมีดังนี้

- การถือศีลอด จะปฏิบัติปีละ 1 เดือน
- วันรายอ ปฏิบัติหลังถือศีลอด ครบ 1 เดือน
- วันอาซูรอ ปฏิบัติหลังถือศีลอด ครบ 1 เดือน
- พิธีเข้าสุนัต จะถือปฏิบัติตลอดปี
- งานเมาลิด หลังเดือนถือศีลอด
- ทำบุญผู้สูงอายุ เดือนเมษายน
- ประเพณีบังสุกุลบัว จัดขึ้นระหว่างเดือน 5 แรม 1 ค่ำ ของทุกปี
- ทำบุญเดือนสิบ เดือนสิบทุกปี
- พิธีชักพระ วันหลังจากวันออกพรรษา
- วันสงกรานต์ ปฏิบัติ 13 – 15 เมษายน
- บวชสามเณรฤดูร้อน ช่วงเดือนเมษายน
- ทอดกฐิน หลังออกพรรษา 1 เดือน
- ประเพณีลาซัง หลังจากเกี่ยวข้าวนาปี
- ประเพณีสวดนา ต้นฤดูทำนาปี หลังจากปักดำแล้วในเดือนพฤศจิกายน

8) องค์กร/สถาบันต่าง ๆ

ชื่อกลุ่ม	หมู่ที่	จำนวนสมาชิก (ราย)	ลักษณะของกลุ่ม
วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านข้าวซ้อมมือบ้านบอขอ	2	32	บรรจุภัณฑ์ข้าวซ้อมมือ
วิสาหกิจชุมชนปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโน๊ะ	4	25	ปลูกผักปลอดภัยสารพิษ
วิสาหกิจชุมชนอนุรักษ์และพัฒนาคุณภาพสัมปที่บ้านปลักปลา	5	12	แปรรูปสัมป
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโคบ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโน๊ะ	4	15	เลี้ยงโคขุน
วิสาหกิจชุมชนศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านซีโปร์	4	20	เศรษฐกิจพอเพียง
วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตรอำเภอตากใบ	4	15	ท่องเที่ยวเชิงเกษตร
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกมะนาวหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโน๊ะ	4	20	ปลูกมะนาว

1.7 การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)

ข้อมูลพื้นที่ทำการเกษตร /การใช้ที่ดิน

ตำบลโฆสิต มีพื้นที่ทั้งหมด จำนวน 12,402 ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตรจำนวน 11,125 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 89.72 ประกอบด้วยพื้นที่ปลูกยางพารา จำนวน 1,326 ไร่ ปลูกข้าว จำนวน 4,930 ไร่ ไม้ผล

จำนวน 102 ไร่ พืชผัก จำนวน 417 ไร่ พืชไร่ จำนวน 139 ไร่ อื่นๆ จำนวน 1,277 ไร่ โดยแบ่งออกเป็นรายหมู่บ้าน/ชุมชน ดังนี้

ตารางที่ 9 แสดงพื้นที่ทำการเกษตรของตำบลเจ๊ะเห

รายการ	พื้นที่รวม (ไร่)	จำแนกรายหมู่/ชุมชน				
		1	2	3	4	5
1. พื้นที่ทั้งหมด	12,402	2,726	2,172	1,902	2,858	2,744
2. พื้นที่ป่าไม้ สาธารณะฯ	1,277	60	50	40	560	567
3. พื้นที่ทำการเกษตร	11,125	2,666	2,122	1,862	2,298	2,177
- ยางพารา	1,326	254	91	25	316	640
- ปาล์มน้ำมัน	1,626	198	216	98	502	612
- ข้าว	4,930	1,450	1,147	1,264	1,069	0
- มังคุด	32	7	11	3	4	7
- ลองกอง	28	7	10	0	5	6
- ทุเรียน	20	2	12	0	0	6
- เงาะ	22	4	5	4	4	5
- มะพร้าว	549	132	118	76	101	122
- พืชไร่	139	13	14	4	30	78
- พืชผัก	417	79	53	30	106	149
- อื่นๆ	2,036	520	445	358	161	552

ที่มา: ทะเบียนเกษตรกร ปี 2562

บทที่ 2 การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบลไผ่ซิก

2.1 ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ตำบลไผ่ซิก

2.1.1 สถานการณ์การเกษตรในพื้นที่

1) เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

- จำนวนประชากรและครัวเรือน

ตำบลไผ่ซิก มีครัวเรือนทั้งหมด 1,452 ครัวเรือน มีประชากร จำนวน 7,087 คน มีครัวเรือนเกษตรกร จำนวน 1,269 ครัวเรือน และมีประชากรที่ประกอบอาชีพทางการเกษตร จำนวน 6,294 คน โดยจำแนกออกเป็นรายหมู่บ้าน ดังนี้ (ตารางที่ 10)

ตารางที่ 10 ตารางแสดงจำนวนครัวเรือนและประชากรของตำบล

ที่	หมู่ที่	จำนวนครัวเรือน ^{1/, 2/}		จำนวนประชากรทั้งหมด ^{1/, 2/}			จำนวนประชากรในภาคเกษตร ^{3/}			พื้นที่ ^{3/}		
		(ครัวเรือน)	(ครัวเรือน)	ชาย	หญิง	รวม	ชาย	หญิง	รวม	ทั้งหมด	ถือครองทำ การเกษตร	อื่น ๆ
1	1	260	229	613	621	1,234	541	592	1,133	2,726.00	2,666.00	60.00
2	2	162	154	278	281	559	248	249	497	2,172.00	2,122.00	50.00
3	3	333	294	931	915	1,846	890	854	1,744	1,902.00	1,862.00	40.00
4	4	435	357	982	1,000	1,982	760	910	1,670	2,858.00	2,298.00	560.00
5	5	262	235	728	738	1,466	611	639	1,250	2,744.00	2,177.00	567.00
รวม		1,452	1,269	3,532	3,555	7,087	3,050	3,244	6,294	12,402.00	11,125.00	1,277.00

ที่มา: 1/ คือ สถิติประชากรจากทะเบียนบ้าน แยกรายพื้นที่ ระดับสำนักทะเบียน สำนักงานที่ว่าการอำเภอตากใบ

2/ คือ องค์กรบริหารส่วนตำบลไผ่ซิก อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

3/ คือ สำนักงานเกษตรอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

- พื้นที่ /สภาพการถือครอง

ตำบลไผ่ซิก มีพื้นที่ทั้งหมด 12,402 ไร่ โดยมีประชากร/เกษตรกรได้ถือครองในการประกอบอาชีพตามสภาพการถือครอง โดยจำแนกออกเป็นรายหมู่บ้าน ดังนี้ (ตารางที่ 11)

ตารางที่ 11 ตารางแสดงพื้นที่หมู่บ้าน/ชุมชน และสภาพการถือครอง

หมู่บ้าน	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ชุมชน/สาธารณะ (ไร่)	สภาพการถือครอง พท. ทางการเกษตร (ไร่)
หมู่ที่ 1 บ้านสะหรั่ง	2,726	60	2,666
หมู่ที่ 2 บ้านบอฆอ	2,172	50	2,122

หมู่บ้าน	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่ชุมชน/สาธารณะ (ไร่)	สภาพการถือครอง พท. ทางการเกษตร (ไร่)
หมู่ที่ 3 บ้านปะลุกา	1,902	40	1862
หมู่ที่ 4 บ้านโคกมือบา	2,858	560	2,298
หมู่ที่ 5 บ้านปลักปลา	2,744	567	2,177

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอดงไถ่ จังหวัดนครราชสีมา

- ขนาดการถือครองที่ดิน

ตำบลโฆสิต มีครัวเรือนเกษตรกร จำนวน 1,269 ครัวเรือน มีพื้นที่ทำการเกษตร 11,125 ไร่ โดยมีเกษตรกรมีขนาดพื้นที่ถือครองที่ดิน โดยจำแนกเป็นรายตำบล และขนาดถือครองที่ดินได้ ดังนี้ (ตารางที่ 12)

ตารางที่ 12 ตารางแสดงขนาดถือครองที่ดินของเกษตรกร

หมู่ที่	พื้นที่ ทำการเกษตร (ไร่)	จำนวนครัวเรือน เกษตรกร (ครัวเรือน)	ขนาดการถือครอง				
			1 – 5 ไร่	6 – 10 ไร่	11 – 15 ไร่	16 – 20 ไร่	21 ไร่ขึ้นไป
1	2,666	229	70	85	60	10	4
2	2,122	154	30	38	68	9	9
3	1,862	294	48	175	54	12	5
4	2,298	357	104	161	69	15	8
5	2,177	235	92	63	68	8	4
รวม	11,125	1,269	344	522	319	54	30

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอดงไถ่ จังหวัดนครราชสีมา

ข้อมูล Smart Farmer /Young Smart Farmer ที่มีความรู้ทักษะความชำนาญ (ตารางที่ 13)

ตารางที่ 13 ตารางแสดงข้อมูล Smart Farmer /Young Smart Farmer ที่มีความรู้ทักษะความชำนาญ

ที่	ชื่อ-สกุล	ที่อยู่			เป็นผู้นำเรื่อง/ภูมิปัญญา
		เลขที่	หมู่ที่	ตำบล	
1.	นางเพียร สอิ่งทอง	158/57	4	โฆสิต	เกษตรผสมผสาน
2.	นางแต้ว จันทร์เอิบ	46	2	โฆสิต	การจัดการดินปุ๋ย
3.	นายแป แลตไธสง	158/12	4	โฆสิต	เกษตรทฤษฎีใหม่
4.	นายนิอาลี ฉิม	31/1	5	โฆสิต	ไม้ผล
5.	นายเปลียน วงศ์ไชย	158/28	4	โฆสิต	พืชผัก

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอดงไถ่ จังหวัดนครราชสีมา

ตารางที่ 14 ตารางแสดงองค์กรชุมชน/การรวมกลุ่มประกอบอาชีพ

ชื่อกลุ่ม	หมู่ที่	จำนวนสมาชิก	ลักษณะของกลุ่ม
		(ราย)	
วิสาหกิจชุมชนแม่บ้านข้าวหอมมือบ้านบอมขอ	2	32	บรรจุภัณฑ์ข้าวหอมมือ
วิสาหกิจชุมชนปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโน๊ะ	4	25	ปลูกผักปลอดภัยสารพิษ
วิสาหกิจชุมชนอนุรักษ์และพัฒนาคุณภาพสัมปบ้านปลักปลา	5	12	แปรรูปสัมพี
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มเลี้ยงโคบ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโน๊ะ	4	15	เลี้ยงโคขุน
วิสาหกิจชุมชนศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงบ้านซีโปร์	4	20	เศรษฐกิจพอเพียง
วิสาหกิจชุมชนท่องเที่ยวเชิงเกษตรอำเภอตากใบ	4	15	ท่องเที่ยวเชิงเกษตร
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มปลูกมะนาวหมู่บ้านปศุสัตว์-เกษตรมูโน๊ะ	4	20	ปลูกมะนาว

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

2) ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร

ทรัพยากรดิน ในพื้นที่ตำบลโมฆิต เป็นดินเกิดจากตะกอนลำน้ำหรือตะกอนเนื้อ หยาบทับอยู่บนชั้นดิน และตะกอนน้ำทะเล โดยมีชุดดินต่าง คือ

กลุ่มชุดดินที่ 10 จำนวน 2,810.92 ไร่

ชุดดินเชียรใหญ่ (Cyi) ชุดดินมูโน๊ะ (Mu) และ ชุดดินองครักษ์ (Ok)

ลักษณะเด่น :

กลุ่มดินเปรี้ยวจัดตื้นที่เกิดจากตะกอนน้ำทะเล ปฏิกริยาดินเป็นกรดรุนแรงมาก การระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา :

ดินเป็นกรดรุนแรงมากหรือเป็นดินเปรี้ยวจัดตื้นภายในความลึก 50 ซม.จากผิวดิน เกิดการตรึงของธาตุอาหารและมีสารที่เป็นพิษต่อพืชที่ปลูก มีโครงสร้างดินแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแหง ทำให้ไถพรวนยาก คุณภาพน้ำเป็นกรดรุนแรงมาก ขาดแคลนแหล่งน้ำจืด และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ :

ปลูกข้าว ไถพรวนดินในขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ลดและควบคุมความเป็นกรดรุนแรงมากของดิน ด้วยวัสดุปูน 1,000-2,000 กิโลกรัม/ไร่ โดยหว่านให้ทั่วแปลงปลูก ไถกลบตอซัง ปล่อยไ้ 3-4 สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด โสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ 50-70 วัน ปล่อยไ้ 1-2 สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร 16-20-0 ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ 35-45 วัน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ 2

ปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล ยกร่องกว้าง 6-8 เมตร คูน้ำกว้าง 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-1.0 เมตรหรือถึงชั้นดินเลนของตะกอนน้ำทะเล มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ก่อนยกร่อง ควรแยกหน้าดินมาทับบนดินที่ขุดมาจากร่อง คูน้ำ หว่านวัสดุปูนบนสันร่องและร่องคูน้ำ 1,000-2,000 กิโลกรัม/ไร่ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก

2-3 ต้น/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 20-35 กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับวัสดุปุ๋น 7 กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิต และภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก เมื่อดินเกิดการเพิ่มขึ้น หว่านด้วยวัสดุปุ๋น 1,000-2,000 กิโลกรัม/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำและระบบการให้น้ำในแปลงปลูก เพื่อใช้ล้างความเป็นกรดของดิน และควบคุมไม่ให้ดินกรดเพิ่มขึ้น

แหล่งน้ำ จำนวน 255.09 ไร่

กลุ่มชุดดินที่ 2 จำนวน 6,991.59 ไร่

ลักษณะเด่น

กลุ่มดินเหนียวลึกมาก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก อาจพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารประกอบกำมะถันลึกกว่า 100 ซม. จากผิวดิน การระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

สมบัติดิน

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดพวกตะกอนผสมของตะกอนลำน้ำ และตะกอนน้ำทะเลแล้วพัฒนาในสภาพน้ำกร่อย พบบริเวณที่ราบชายฝั่งทะเลหรือที่ราบลุ่มภาคกลาง ดินมีการระบายน้ำเลว มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวหรือดินเหนียวจัด หน้าดินอาจแตกกระแวงเป็นร่องลึกในฤดูแล้ง และมีรอยอุ้มน้ำในดิน สีดินเป็นสีเทาหรือสีเทาแก่ตลอด มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดงปะปนตลอดชั้นดิน อาจพบผลึกยิปซัมบ้างเล็กน้อยและพบชั้นดินเหนียวสีเทาที่มีจุดประสีเหลืองของสารจาโรไซต์ในระดับความลึกประมาณ 100 ถึง 150 ซม. ทับอยู่บนชั้นดินเลนตะกอนน้ำทะเลที่มีสีเทาปนเขียว ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดปานกลาง

การใช้ประโยชน์

ใช้ทำนา บางแห่งยกร่องปลูกไม้ยืนต้นและไม่ผลบางชนิด นอกฤดูทำนาบางบริเวณอาจใช้ปลูกพืชไร่ พืชตระกูลถั่วต่างๆบางพื้นที่ถูกปล่อยทิ้งไว้เป็นทุ่งหญ้า

ปัญหา

ดินเป็นกรดจัดมาก และมีศักยภาพก่อให้เกิดความเป็นกรดของดินเพิ่มขึ้น ในดินล่าง ทำให้เกิดการตรึงธาตุอาหารและปลดปล่อยสารที่เป็นพิษต่อพืช โครงสร้างแน่นทึบ ดินแห้งแข็งและแตกกระแวงทำให้ไถพรวนยากคุณภาพน้ำเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลนแหล่งน้ำจืด และน้ำท่วมขังในฤดูฝนทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการดินเพื่อ การปลูกพืช

ปลูกข้าว ไถพรวนขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ลดและควบคุมความเป็นกรดจัดมากของดินด้วยวัสดุปุ๋น 500 กิโลกรัม/ไร่ หว่านให้ทั่วทั้ง แปลงปลูก ไถกลบตอซัง ปล่อยไว้ 3-4 สัปดาห์ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านโสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ 50-70 วัน ปล่อยทิ้งไว้ 1-2 สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือปุ๋ยเคมีสูตร 16-20-0 ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ 35-40 วัน พัฒนาแหล่งน้ำไว้ใช้ในช่วงที่ข้าวขาดน้ำ หรือทำนาครั้งที่ 2 หรือใช้ปลูกพืชไร่หรือพืชผักหลังเก็บเกี่ยวข้าว ไถกลบตอซังและทำร่องแบบเตี้ย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 2-3 ต้น/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ

ปลูกพืชผักหรือผลไม้ ยกร่องกว้าง 6-8 เมตร คูน้ำกว้าง 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-1.0 เมตร มีคันดินอัดแน่น ล้อมรอบก่อนยกร่องควรแยกหน้าดินมาทับบนดินที่ขุดมาจากร่องคูน้ำหว่านวัสดุปุ๋น 500 กิโลกรัม/ไร่ บนสันร่อง และร่องคูน้ำปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 2-3 ต้น/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือขุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 20-35 กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับวัสดุปุ๋น

กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและหลังเก็บเกี่ยวผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมี หรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก ไว้ใช้ในช่วงที่พืชขาดน้ำ ล้างและควบคุมไม่ให้ดินเกิดการด่างขึ้นเมื่อดินเป็นกรดเพิ่มขึ้น หวานด้วยวัสดุปูน 500 กิโลกรัม/ไร่

กลุ่มชุดดินที่ 34 จำนวน 66.67 ไร่

ลักษณะเด่น

กลุ่มดินร่วนละเอียดถึงลึกมากที่เกิดจากตะกอนลำน้ำ หรือวัตถุต้นกำเนิดดินเนื้อหยาบ ปฏิกริยาดิน กลางหรือเป็นด่าง การระบายน้ำดีถึงตีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ต่ำถึงปานกลาง

สมบัติของดิน

เป็นกลุ่มชุดดินที่เกิดจากวัตถุดินพวกตะกอนลำน้ำหรือการสลายตัวผุพังอยู่กับที่ หรือการสลายตัวผุพังแล้ว ถูกเคลื่อนย้ายมาทับถม ของวัสดุเนื้อหยาบ พบบริเวณพื้นที่ตอนที่มีสภาพพื้นที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดจนถึงเนินเขา เป็นดินลึกมาก มีการระบายน้ำดีถึงตีปานกลาง มีเนื้อดินเป็นพวกดินร่วนละเอียดที่มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทราย หรือดินร่วน ส่วนดินล่างเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินร่วนเหนียว ดินมีสีน้ำตาล สีเหลืองหรือสีแดง และอาจพบจุดประสีต่างๆ ในชั้นดินล่าง ดินมีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำถึงปานกลาง ดินชั้นบน ส่วนใหญ่จะมีปฏิกริยาเป็นดินกรดจัดถึงเป็นกลาง ส่วนดินล่างจะมีปฏิกริยาเป็นดินกรดปานกลางถึงเป็นด่างปานกลาง

การใช้ประโยชน์

ใช้ปลูกพืชไร่ต่างๆ เช่น อ้อย ข้าวโพด ถั่ว สับปะรด และผลไม้บางชนิด

ปัญหา

การมีเนื้อดินค่อนข้างเป็นทราย ซึ่งทำให้ดินอุ้มน้ำได้น้อย พืชอาจขาดแคลนน้ำได้ในช่วงฝนทิ้งเป็นระยะ เวลานานๆ สำหรับบริเวณที่มีความลาดชันสูง อาจมีปัญหาเรื่องการชะล้างพังทลายเกิดขึ้น

แนวทางการจัดการดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกพืชผักหรือผลไม้

ชุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 20-35 กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น ทำชั้นบันได คันดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม วัสดุคลุมดิน ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิตใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก

เลือกพื้นที่ค่อนข้างราบเรียบ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 2-3 ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หวานเมล็ดถั่วพรี 8-10 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม 6-8 กิโลกรัม/ไร่หรือปอเทือง 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะ ออกดอก ปล่อยไว้ 1-2 สัปดาห์) ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชหมุนเวียนหรือปลูกพืช สลับเป็นแถบพัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ 14 จำนวน 1,888.01 ไร่

ชุดดินปัตตานี (Pti) ชุดดินระแงะ (Ra) และชุดดินตันไทร (Ts)

ลักษณะเด่น :

กลุ่มดินเปรี้ยวจัดลึกปานกลาง และมีชั้นดินเลนที่มีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดินเปรี้ยวจัด หรือดินกรด ก้ำมะถันภายในความลึก 150 ซม. จากผิวดิน ดินบนปฏิภานเป็นกรดจัดมาก และดินล่างมีปฏิภานดินเป็นกรด เล็กน้อยถึงเป็นด่าง การระบายน้ำเร็ว ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ

ปัญหา :

ดินเป็นกรดจัดมากหรือเป็นดินเปรี้ยวจัดลึกปานกลาง ดินชั้นล่างเป็นดินเลนที่มีศักยภาพก่อให้เกิดเป็นดิน กรดก้ำมะถัน เกิดการตรึงของธาตุอาหารและมีสารที่เป็นพิษต่อพืชที่ปลูก คุณภาพน้ำเป็นกรดจัดมาก ขาดแคลน แหล่งน้ำจืด และน้ำท่วมขังในฤดูฝน ทำความเสียหายกับพืชที่ไม่ชอบน้ำ

แนวทางการจัดการ :

ปลูกข้าว ไถพรวนดินในขณะที่ดินมีความชื้นที่เหมาะสม ลดและควบคุมความเป็นกรดรุนแรงมากของดิน ด้วยวัสดุปูน 500-1,000 กิโลกรัม/ไร่ โดยหว่านให้ทั่วแปลงปลูก ไถกลบตอซัง ปล่อยให้ 3-4 สัปดาห์ หรือไถกลบ พืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดพันธุ์พืชปุ๋ยสด โสนอัฟริกันหรือโสนอินเดีย 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบเมื่ออายุ 50-70 วัน ปล่อยให้ 1-2 สัปดาห์) ร่วมกับการใช้ปุ๋ยอินทรีย์น้ำหรือปุ๋ยเคมีสูตร 16-20-0 ใส่ปุ๋ยแต่งหน้าหลังปักดำ 35-45 วัน พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในช่วงที่ข้าวขาดน้ำหรือใช้ทำนาครั้งที่ 2

ปลูกพืชไร่ พืชผัก หรือไม้ผล ยกร่องกว้าง 6-8 เมตร คูน้ำกว้าง 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-1.0 เมตรหรือถึง ชั้นดินเลนของตะกอนน้ำทะเล มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบ ก่อนยกร่อง ควรแยกหน้าดินมาทับบนดินที่ขุดมาจาก ร่องคูน้ำ หว่านวัสดุปูนบนสันร่องและร่องคูน้ำ 500-1,000 กิโลกรัม/ไร่ ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 2-3 ตัน/ไร่ ร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ หรือชุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ย หมักหรือปุ๋ยคอก 20-35 กิโลกรัม/หลุม ร่วมกับวัสดุปูน 6 กิโลกรัม/หลุม ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและ ภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำตามชนิดพืชที่ปลูก เมื่อดินเกิดกรด เพิ่มขึ้น หว่านด้วยวัสดุปูน 500-1,000 กิโลกรัม/ไร่ พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก เพื่อใช้ล้าง และควบคุมไม่ให้ดินกรดเพิ่มขึ้น

กลุ่มชุดดินที่ 32 จำนวน 878.93 ไร่

ชุดดินลำแก่น (Lam) ชุดดินรือเสาะ (Ro) และชุดดินตาขุน (Tkn)

ลักษณะเด่น :

กลุ่มดินร่วนหรือดินทรายแบ่งละเอียดลึกมากที่เกิดจากตะกอนริมแม่น้ำ ปฏิภานดินเป็นกรดจัด การระบายน้ำดีถึงตีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ปานกลาง

ปัญหา :

ขาดแคลนน้ำ บางพื้นที่อาจมีน้ำไหลบ่าท่วมขังฉับพลันในระยะที่มีฝนตกหนัก

แนวทางการจัดการ :

ปลูกพืชไร่หรือพืชผัก จัดระบบการปลูกพืชหมุนเวียนตลอดทั้งปี โดยให้มีการปลูกพืชบำรุงดินอยู่ด้วย ปรับปรุงดินด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 2-3 ตัน/ไร่ หรือไถกลบพืชปุ๋ยสด (หว่านเมล็ดถั่วพรี 8-10 กิโลกรัม/ไร่ เมล็ดถั่วพุ่ม 6-8 กิโลกรัม/ไร่ หรือปอเทือง 4-6 กิโลกรัม/ไร่ ไถกลบระยะออกดอก ปล่อยให้ 1-2 สัปดาห์) ร่วมกับ ปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ไถพรวนและปลูกพืชตามแนวระดับ มีวัสดุคลุมดิน หรือทำแนวรั้วหญ้าแฝก มีการใช้

ปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก เพื่อรักษาความสามารถในการผลิตของดินไว้ไม่ให้เสื่อมโทรมลงและช่วยเพิ่มผลผลิต พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

ปลูกไม้ผล ชุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. ปรับปรุงหลุมปลูกด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก 20-35 กิโลกรัม/หลุม มีระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ เช่น มีวัสดุคลุมดิน ปลูกพืชคลุมดิน ปลูกพืชแซม ทำแนวรั้วหรือทำฐานหญ้าแฝกเฉพาะต้น ในช่วงเจริญเติบโต ก่อนเก็บผลผลิตและภายหลังเก็บผลผลิต ใช้ปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกร่วมกับปุ๋ยเคมีหรือปุ๋ยอินทรีย์น้ำ ตามชนิดพืชที่ปลูก พัฒนาแหล่งน้ำและจัดระบบการให้น้ำในแปลงปลูก

กลุ่มชุดดินที่ 57 จำนวน 636.32 ไร่

ลักษณะเด่น

กลุ่มดินที่มีวัสดุอินทรีย์หนา 40-100 ซม. จากผิวดิน ทั่วยุ่บนตะกอนน้ำทะเล ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก การระบายน้ำเร็วมากความอุดมสมบูรณ์ต่ำ มีน้ำท่วมขังนานเกือบตลอดปี

สมบัติของดิน

เป็นกลุ่มชุดดินที่พบบริเวณพื้นที่ลุ่มต่ำหรือพื้นที่พรุ มีน้ำ แฉ่งอยู่เป็นเวลานานหรือตลอดปี การระบายน้ำเร็วมาก มีเนื้อดินเป็นพวกดินอินทรีย์ที่สลายตัวปานกลางหนา 40-100 ซม. บางแห่งเป็นชั้นอินทรีย์วัตถุสลับกับพวกดินอนินทรีย์ สีดินเป็นสีดำหรือสีน้ำตาลในชั้นดินอินทรีย์ ส่วนดินอนินทรีย์ที่เกิดเป็นชั้น สลั้อยู่มีสีเป็นสีเทาได้ ชั้นดินอินทรีย์ลงไปเป็นดินเลนตะกอนน้ำทะเล มักพบระหว่างความลึก 50-100 ซม. มีสีเทาหรือสีเทาปนเขียวและมีสารประกอบกำมะถัน (ไฟโรต์) อยู่มาก มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก

การใช้ประโยชน์

ตามสภาพธรรมชาติพื้นที่เหล่านี้จะปกคลุมไปด้วยป่าพรุ แต่ได้มีการหักรื้อทางพงเพื่อนำมาใช้ปลูกข้าวแต่ไม่ค่อยได้ผล เนื่องจากมีปัญหาในเรื่องคุณภาพของดิน ดังนั้นในปัจจุบันจึงปล่อยให้ให้กร้างว่างเปล่า มีหญ้า เสม็ด และไม้พุ่มเล็กๆขึ้นอยู่ทั่วไป

ปัญหา

เป็นดินอินทรีย์ เนื้อดินเป็นเศษชิ้นส่วนของพืชสะสมหนาปานกลางและเป็นกรดจัดมาก มีน้ำท่วมขังเกือบตลอดทั้งปี เมื่อแห้งจะยุบตัวพีชล้มง่าย ดินไผ่ง่ายและดับยาก และปฏิกริยาดินจะเป็นกรดรุนแรงมาก ทำให้ขาดธาตุอาหารพืชอย่างรุนแรง นอกจากนี้ยังเป็นพื้นที่ที่มีน้ำแฉ่งอยู่ตลอดเวลา

แนวทางการจัดดินเพื่อการปลูกพืช

ปลูกข้าว เลือกพันธุ์ข้าวที่ทนความเป็นกรดมาปลูก หว่านหินปูนฝุ่น 1.5-2.0 ตัน/ไร่ ให้ทั่วแปลงปลูก เตรียมแปลงปลูกโดยใช้เครื่องจักรกลขนาดเบาหรือแรงคน ก่อนปลูกและหลังปลูก 30-45 วัน ใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 16-16-8 มีระบบการระบายน้ำและการให้น้ำแยกส่วนกัน

ปลูกพืชผักหรือผลไม้ มีแนวป้องกันน้ำท่วม ยกร่องกว้าง 6-8 เมตร คูน้ำกว้าง 1.0-1.5 เมตร ลึก 0.5-0.75 เมตร มีคันดินอัดแน่นล้อมรอบหว่านหินปูนฝุ่น 2.5-3.0 ตัน/ไร่ ให้ทั่วบนสันร่อง และในร่องคูน้ำมีการควบคุมระดับน้ำใต้ดินให้คงที่หรือชุดหลุมปลูกขนาด 50x50x50 ซม. พร้อมปรับปรุงหลุมปลูกด้วยร็อคฟอสเฟต 250 กรัม/หลุมร่วมกับปุ๋ยเคมีตามชนิดพืชที่ปลูก และใช้หินปูนฝุ่น 2.5-3.0 ตัน/ไร่ เมื่อดินเป็นกรดเพิ่มขึ้น มีการพูนโคนสม่ำเสมอ เมื่อรากลอย

พื้นที่ชุมชน จำนวน 636.38 ไร่

พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน 134.09 ไร่

3) สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/ภูมิปัญญา

สินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ประจำถิ่นของตำบลโฆสิต ที่สำคัญมีดังนี้

1. สละอินโด

สละพันธุ์อินโด เป็นไม้ผลเศรษฐกิจตัวใหม่ที่กำลังได้รับความสนใจจากเกษตรกรอย่างแพร่หลาย เนื่องจากเป็นผลไม้รสอร่อยที่ตลาดมีความต้องการสูง ปลูกง่าย ขายก็คล่อง แถมขายได้ราคาดีอีกต่างหาก บางคนคิดว่าสละอินโดฯ ปลูกได้เฉพาะพื้นที่ภาคใต้ แต่ความจริงแล้วภาคกลางก็สามารถปลูกสละอินโดฯ ได้อย่างสบาย ปลูกไปได้ 2 ปี ต้นสละก็เริ่มมีผลผลิต ลองแกะเปลือกดูก็จะเจอผลมีสีขาว เนื้อกรอบ ห้างไม่ติดเมล็ด เมื่อทดลองชิมรสชาติก็รู้สึกดีใจ เพราะมีรสชาติอร่อย และสร้างรายได้ที่ดี มีเกษตรกรจำนวนไม่น้อยนำสละอินโดฯ ไปเพาะปลูกในพื้นที่ของตนเอง และให้ผลผลิตได้ดีเกิดรายได้เป็นกอบเป็นกำแก่เกษตรกรอย่างต่อเนื่องตลอดมา เพราะมีรสหวานปนเปรี้ยว ผัก และขม ปัจจุบันมีการนำเข้าพันธุ์สละจากต่างประเทศเข้ามาปลูกในไทย เช่น สละพันธุ์อินโดฯ ที่มีลักษณะผลค่อนข้างกลม ผลขนาดใหญ่กว่าสละไทย สีผลหรือเปลือกเมื่ออ่อนออกสีเหลือง เมื่อสุกให้ผลสีดำเทาเข้ม เนื้อหนา มีรสหวาน เมล็ดเล็ก

วิธีการปลูก

การปลูกสละอินโดฯ ควรเลือกปลูกในสภาพดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนปนเหนียว ที่มีความอุดมสมบูรณ์สูงระบายน้ำดี การปลูกร่วมกับยางพารา ซึ่งมีระยะปลูก 3X7 เมตร ปลูกระหว่างแถวยางพารา จำนวน 1 แถว ใช้ระยะปลูกระหว่างต้น 3 เมตร พื้นที่ 1 ไร่ ปลูกได้ 60 – 70 ต้น ปลูกหลังจากปลูกยางพาราไปแล้ว 1 ปี ในช่วงเดือนมิถุนายน – กรกฎาคม

การปลูกขุดหลุมขนาดกว้างและลึกประมาณ 30 – 50 เซนติเมตร รองก้นหลุมด้วยปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอก หลุมและประมาณครึ่งกิโลกรัม หักไว้ 7 วัน ก่อนที่จะนำต้นกล้าลงปลูก หลังปลูกแล้วรดน้ำวันละ 1 ครั้ง ถ้าปลูกฤดูฝนก็ไม่ต้องรดน้ำ

อัตราต้นตัวเมียกับต้นตัวผู้ 3 ต่อหนึ่ง สละในสวนของคุณเสถียร ศิริพันธ์ จำนวน 1,200 ต้น เป็นต้นตัวเมีย 900 ต้น ต้นตัวผู้ 300 ต้น

วิธีการปฏิบัติและดูแลรักษา

ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ จะเป็นปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยคอกก็ได้ เดือนละ 1 ครั้ง และปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 ประมาณ 50 กรัมต่อต้น เมื่ออายุได้ 2 ปีสละจะเริ่มออกดอก เมื่อเข้าสู่ปีที่ 3 สละก็จะเริ่มให้ผลผลิต เมื่อสละให้ผลผลิตแล้ว ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ 2 กิโลกรัมต่อต้นต่อปี ใส่ 1 ครั้ง เดือนพฤษภาคม และปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 ประมาณ 800 กรัมต่อต้นต่อปี แบ่งใส่ 2 ครั้ง และจะเป็นปุ๋ยยางพาราไปด้วย

การตัดแต่งหน่อและการไว้กอเมื่อต้นสละอินโดฯ อายุ 1 ปี จะแตกหน่อออกมาจำนวนมาก ปลูกสละอินโดฯ แบบเลี้ยงหน่อ แคกกอละ 3 ต้นเท่านั้น (รวมทั้งต้นแม่) เพื่อให้ต้นสละเติบโตดีและตกผลเร็ว เมื่อมีหน่อใหม่งอกเพิ่มขึ้น ควรหมั่นตัดแต่งหน่อที่ไม่ต้องการออกไป การทำสวนสละอินโดฯ มีข้อดีคือ เจ้าของสวนใช้เงินลงทุนเพียงครั้งเดียวแต่เก็บเกี่ยวผลผลิตได้ยาวนาน เพราะธรรมชาติของต้นสละอินโดฯ จะมีหน่ออ่อนงอกขึ้นมาใหม่ตลอดเวลาเช่นเดียวกับต้นไผ่ เมื่อต้นแม่ตาย ต้นลูกก็จะเติบโตขึ้นมาแทนที่ หากไม่เจอปัญหาโรคระบาดเจ้าของสวนก็สามารถเก็บเกี่ยวผลผลิตออกขายได้อย่างต่อเนื่อง

การให้น้ำ ให้น้ำด้วยระบบสปริงเกอร์ 7 วันครั้ง ในฤดูแล้งช่วงเดือนมีนาคม – เมษายน แต่มีปัญหาคือขาดแหล่งน้ำ มีน้ำไม่เพียงพอ

การตัดแต่งทางใบ

สละอินโดฯ ที่ให้ผลผลิตแล้ว จะมีทางใบ 15 – 20 ทางใบ ไม่ควรตัดแต่งทางใบที่รอบรับทะลายผลจนกว่าจะเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว และจะไม่ตัดแต่งทางใบมากนัก นอกจากทางใบที่เหลืองแก่หมดสภาพแล้วเท่านั้น ส่วนบางใบที่ตัดแล้ว จะนำไปกองข้าง ๆ ต้น เพื่อเป็นปุ๋ยหมักในสวนต่อไป

การช่วยผสมเกสร

เมื่อต้นสละมีอายุ 1 ปีครึ่งถึง 2 ปี จะเริ่มออกดอก และเริ่มแยกได้ว่า สละต้นไหนเป็นตัวผู้และตัวเมีย โดยแยกคนละต้น ดอกตัวเมียใน 1 ช่อดอก มีประมาณ 7 กระจุก กระจุกมีลักษณะกลมรี ขนาดประมาณยาว 2 – 3 นิ้ว กว้าง 1 – 1 นิ้วครึ่ง ดอกตัวผู้ใน 1 ช่อดอก มีประมาณ 7 ดอก ลักษณะยาวประมาณ 10 – 15 เซนติเมตร กว้าง 1 – 1.5 เซนติเมตร ดอกจะบานประมาณ 3 วัน แต่การที่สละสายพันธุ์อินโดนีเซียจะออกผลได้ดีตามที่ต้องการนั้น เกษตรกรจะต้องช่วยผสมเกสรระหว่างดอกตัวผู้กับดอกตัวเมียด้วย ซึ่งแต่ละต้นจะให้ดอกที่ไม่เหมือนกัน โดยนำผงเกสรตัวผู้ (มีสีเหลือง) มาเคาะใส่เกสรตัวเมีย (สีแดง) หรือนำเกสรตัวผู้เคาะใส่ในจาน แล้วใช้พู่กันป้ายไปยังเกสรตัวเมียหรืออาจจะเก็บเกสรตัวผู้ใส่ไว้ในตู้เย็นในรูปของละอองเกสร หรือช่อดอกเกสรตัวผู้ เวลาใช้นำมาเคาะใส่ภาชนะแล้วใช้พู่กันจุ่มละอองเกสรตัวผู้ป้ายไปยังเกสรตัวเมีย ผสมได้ทุกวัน การผสมเกสรสามารถทำได้ตลอดทั้งวัน ต้นสละอินโดฯ จำเป็นต้องการผสมเกสรเพื่อช่วยให้ผสมติดลูก

การตัดแต่งช่อพวง

เมื่อช่วยผสมเกสรและติดลูกแล้ว ตัดช่อดอกตัวเมียไว้ 2 – 3 กระจุก และตัดแต่งผลในกระจุก ถ้าหากมีปริมาณผลหนาแน่น หากไม่ตัดแต่งพวงสละอาจทำให้ก้านขาดได้ ดังนั้น เพื่อความอยู่รอดต้นสละจึงมักสลัดลูกทิ้งตามธรรมชาติ บางครั้งต้นสละสลัดผลทิ้งเกือบครึ่งพวง เพื่อลดความสูญเสียดังกล่าว การตัดแต่งพวงสละทำได้โดยเด็ดผลที่บิดเบี้ยวทิ้งไป เพื่อให้มีปริมาณผลพวงเหมาะสมกับความสมบูรณ์ของต้นนั่นเอง ผลสละมีความสมบูรณ์ ผลโตตามขนาดที่ต้องการ

การป้องกันกำจัดโรคแมลงศัตรูพืช

ในช่วงฤดูฝนต้องคอยดูแลไม่ให้ต้นสละมีอาการโคนเน่า และต้องดูแลในขณะที่ให้ผลผลิต ระวังแมลงวันทองที่จะมากัดกินผลอ่อน การป้องกันทำได้ด้วยการฉีดสารอีเอ็มเพื่อไล่แมลง

การเก็บเกี่ยว

เมื่อผลสละอินโดฯ มีอายุครบการเก็บเกี่ยว จะมีผลขนาดใหญ่ มีกลิ่นหอม หรือหลังจากผสมเกสร สามารถเก็บผลผลิตได้ภายใน 6 เดือน หรือ 175 – 180 วัน แต่ก่อนเก็บเกี่ยวผลผลิตทุกครั้ง ควรชิมทดสอบรสชาติก่อน เพราะแต่ละพวงจะสุกแก่ไม่พร้อมกัน หากชิมแล้วพบว่ามีรสฝาด แสดงว่ายังสุกได้ไม่เต็มที่ ต้องรออีกระยะจึงค่อยเก็บเกี่ยว แต่หากชิมแล้วพบว่ามีรสหวาน อร่อย จึงค่อยใช้มีดหรือกรรไกรที่สะอาดตัดพวงสละอินโดฯ โดยระวังไม่ให้ผลหลุดร่วง

4) แสดงพื้นที่ทำการเกษตรของตำบลโฆษิต

ตำบลโฆษิต มีพื้นที่ทั้งหมด จำนวน 12,402 ไร่ มีพื้นที่ทำการเกษตรจำนวน 11,125 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 89.70 ประกอบด้วยพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน จำนวน 1,626 ไร่ ปลูกยางพารา จำนวน 1,326 ไร่ ปลูกข้าว จำนวน 4,930 ไร่ ไม้ผล จำนวน 102 ไร่ พืชผัก จำนวน 417 ไร่ พืชไร่ จำนวน 139 ไร่ อื่นๆ จำนวน 2,036 ไร่ โดยแบ่งออกเป็นรายหมู่บ้าน ดังนี้

ตารางที่ 15 แสดงพื้นที่ทำการเกษตรของตำบลโฆสิต

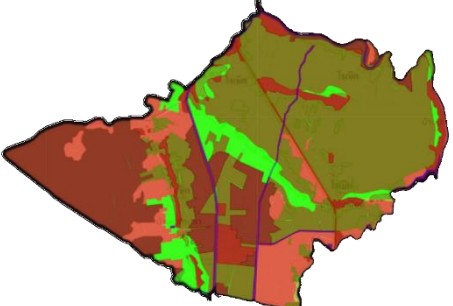
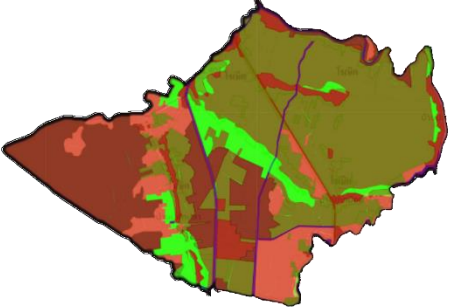
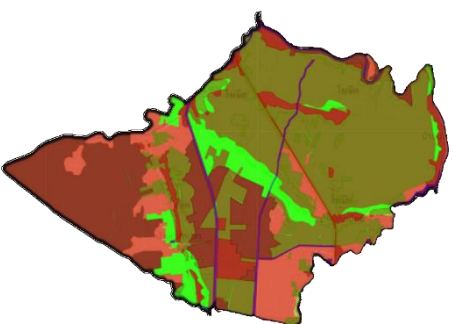
รายการ	พื้นที่รวม (ไร่)	จำแนกรายหมู่				
		1	2	3	4	5
1. พื้นที่ทั้งหมด	12,402	2,726	2,172	1,902	2,858	2,744
2. พื้นที่ป่าไม้ สาธารณะฯ	1,277	60	50	40	560	567
3. พื้นที่ทำการเกษตร	11,125	2,666	2,122	1,862	2,298	2,177
- ยางพารา	1,326	254	91	25	316	640
- ปาล์มน้ำมัน	1,626	198	216	98	502	612
- ข้าว	4,930	1,450	1,147	1,264	1,069	0
- มังคุด	32	7	11	3	4	7
- ลองกอง	28	7	10	0	5	6
- ทุเรียน	20	2	12	0	0	6
- เงาะ	22	4	5	4	4	5
- มะพร้าว	549	132	118	76	101	122
- พืชไร่	139	13	14	4	30	78
- พืชผัก	417	79	53	30	106	149
- อื่นๆ	2,036	520	445	358	161	552

ที่มา: ทะเบียนเกษตรกร ปี 2562

ระดับความเหมาะสม/ไม่เหมาะสมจากการใช้ประโยชน์ที่ดินทำการเกษตร

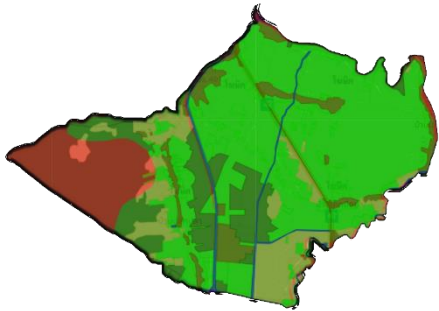
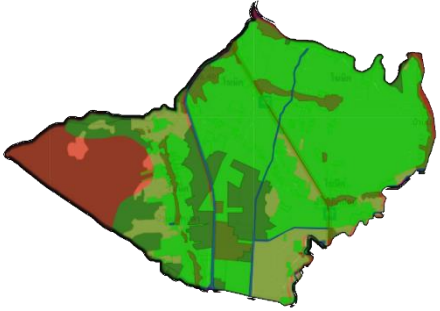
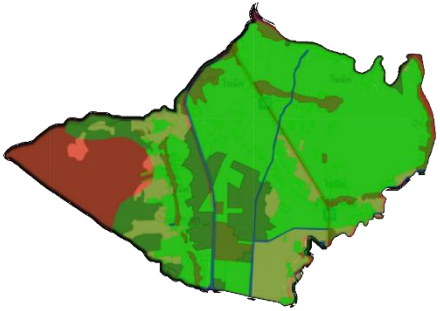
(Zoning by Agri-Map) ของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล คือ ยางพารา ข้าว และปาล์มน้ำมัน

ภาพที่ 8 แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ของที่ดินและระดับความเหมาะสมของดินในการปลูกยางพารา

	<p>แผนที่ตำบลโฆษิต แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา</p> <p>สัญลักษณ์</p> <p>■ พื้นที่ปลูกยางพาราในปัจจุบัน</p> <p>- ขอบเขตหมู่บ้าน/ตำบล</p> <p>ตำบลโฆษิต มีพื้นที่ปลูกยางพารา จำนวน 1,326 ไร่</p> <p>โดยมีการปลูกมากในหมู่ที่ 5, 4, 1, 2 และ 3 ตามลำดับ มีเกษตรกรที่ทำสวนยางพารา จำนวน 267 ครัวเรือน</p>
	<p>สัญลักษณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ เหมาะสมสูง (S1) ■ เหมาะสมปานกลาง (S2) ■ เหมาะสมน้อย (S3) ■ ไม่เหมาะสม (N)
	<p>แผนที่ตำบลโฆษิต แสดงการซ้อนทับพื้นที่การปลูกและระดับความเหมาะสมของยางพารา</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ พื้นที่ปลูกยางพาราที่อยู่ในเขต S2 จำนวน 467 ไร่ 94 ครัวเรือน ■ พื้นที่ปลูกยางพาราที่อยู่ในเขต N จำนวน 859 ไร่ 173 ครัวเรือน

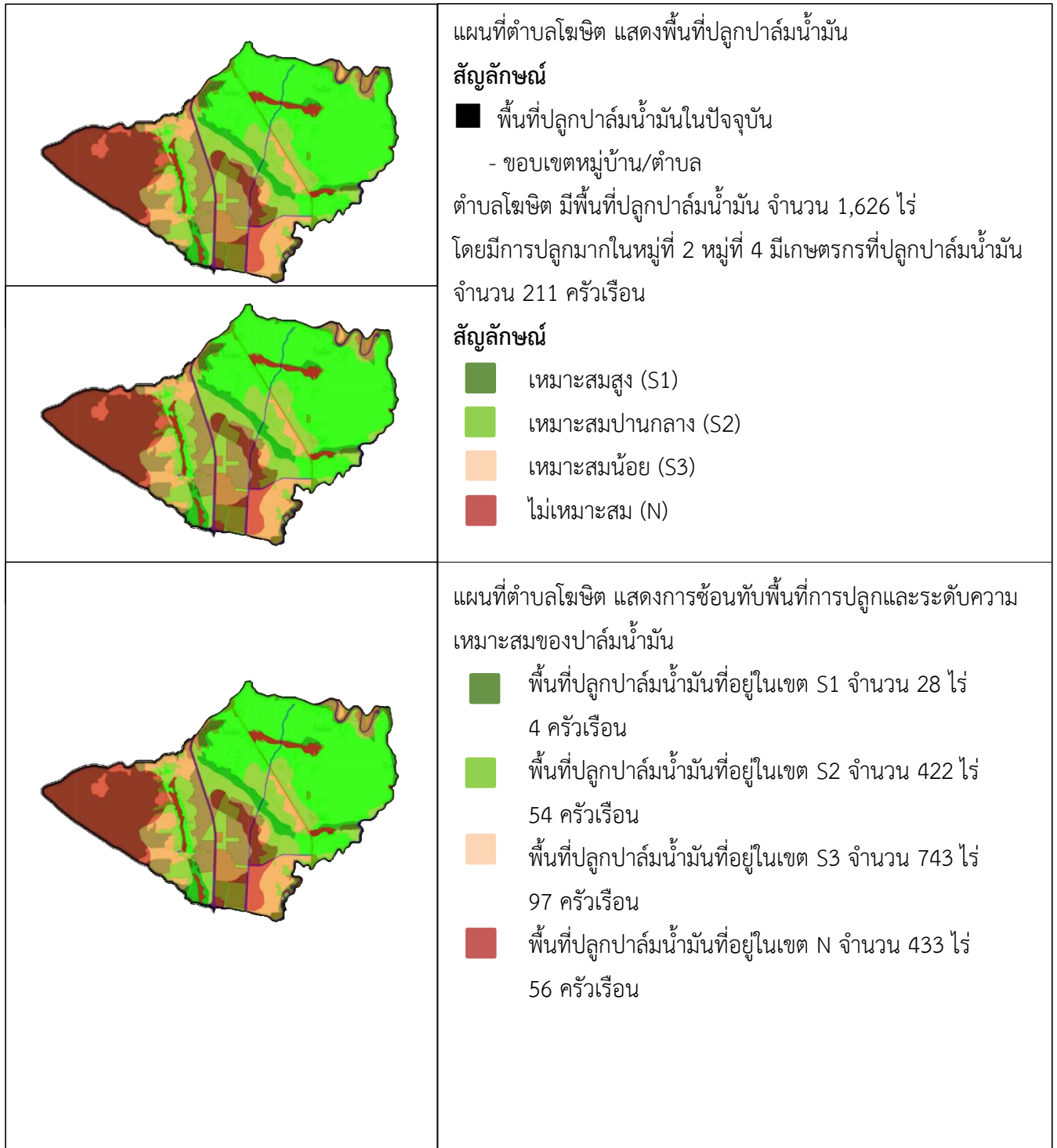
ที่มา: ระบบบริการข้อมูลแผนที่ส่งเสริมการเกษตร SSmap

ภาพที่ 9 แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ของที่ดินและระดับความเหมาะสมของดินในการปลูกข้าว

	<p>แผนที่ตำบลโมะชิต แสดงพื้นที่ปลูกข้าว</p> <p>สัญลักษณ์</p> <p>■ พื้นที่ปลูกข้าวในปัจจุบัน</p> <p>- ขอบเขตหมู่บ้าน/ตำบล</p> <p>ตำบลโมะชิต มีพื้นที่ปลูกข้าว จำนวน 2,976 ไร่</p> <p>โดยมีการปลูกมากในหมู่ที่ 2 มีเกษตรกรที่ปลูกข้าว</p> <p>จำนวน 533 ครัวเรือน</p>
	<p>สัญลักษณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ เหมาะสมสูง (S1) ■ เหมาะสมปานกลาง (S2) ■ เหมาะสมน้อย (S3) ■ ไม่เหมาะสม (N)
	<p>แผนที่ตำบลโมะชิต แสดงการซ้อนทับพื้นที่การปลูกและระดับความเหมาะสมของนาข้าว</p> <ul style="list-style-type: none"> ■ พื้นที่ปลูกข้าวที่อยู่ในเขต S1 จำนวน 2,976 ไร่ 533 ครัวเรือน

ที่มา: ระบบบริการข้อมูลแผนที่ส่งเสริมการเกษตร SSmap

ภาพที่ 10 แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ของที่ดินและระดับความเหมาะสมของดินในการปลูกปาล์มน้ำมัน

ที่มา: ระบบบริการข้อมูลแผนที่ส่งเสริมการเกษตร SSmap

การเพาะปลูก/การใช้พันธุ์พืช

เทคนิควิธีการผลิต

ยางพารา เกษตรกรจะขอทุนสงเคราะห์ในการทำสวนยางพารา พันธุ์ที่ใช้ปลูกจะใช้ยางโดยใช้พันธุ์ RPIM600, PR251 โดยปลูกในระยะ 3 x7 เมตร หรือไร่ละ 76 ต้น ก่อนปลูกจะใช้ปุ๋ยรองกันหลุม ในช่วงยางอายุ

1 – 4 ปีแรก จะใช้ปุ๋ยสำหรับยางเล็ก ปีที่ 5 จึงเปลี่ยนเป็นปุ๋ยยางใหญ่ ในขณะที่ยางยังเล็กอยู่เกษตรกรจะนิยมตัดแต่งกิ่งแขนงออกเพื่อให้ได้ทรงต้นที่ต้องการเมื่อเข้าในปีที่ 7 จึงเริ่มเปิดกรีดมักจะกรีดติดต่อกัน 5 – 6 วัน/อาทิตย์ ยกเว้นกรณีที่ฝนตกต้องหยุดกรีดหรือในช่วงยางผลิใบในเดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม ช่วงเวลา 03.00 – 05.00 น. คือเวลาที่เกษตรกรทำการกรีดยาง การจำหน่ายผลผลิตปัจจุบันนิยมขายน้ำยางสด ให้แก่พ่อค้าที่มารวบรวมรับซื้อถึงพื้นที่และนำไปขายต่อให้กับโรงงานรับซื้อน้ำยาง ปัจจุบันเกษตรกรได้มี การรวมกลุ่มในรูปของสหกรณ์ เพื่อรับซื้อน้ำยางจากสมาชิกและกลุ่มนำไปแปรรูปเป็นยางแผ่นรมควันออกจำหน่ายหากในพื้นที่ไม่มีการรับซื้อน้ำยาง หรือในระยะเวลาที่ราคายางแผ่นดิบสูงกว่าราคาน้ำยาง โดยมีเกษตรกรจะทำ การกรีดยางประมาณ 180 วัน ส่วนใหญ่จะเป็นการจ้างแรงงานในการกรีดยางโดยแบ่งรายได้ 50% กับเจ้าของสวนยางโดยที่ค่าใช้จ่ายในการแปรรูปน้ำยางและค่าขนส่งยางเจ้าของจะเป็นผู้รับผิดชอบ ถึงกระนั้นแรงงานรับจ้างใน การกรีดยางก็ยังคงทำได้อย่างขึ้นในปัจจุบัน โดยเฉลี่ยผลผลิตน้ำยางที่ได้รับประมาณ 280 กก./ไร่/ปี

ข้าว พันธุ์ข้าวที่เกษตรกรใช้เพาะปลูกมากที่สุดคือพันธุ์สีบุญกันตังซึ่งเป็นพันธุ์ข้าวพื้นเมืองที่ให้ผลผลิตสูงทนทานต่อโรค และยังเป็นที่ยอมรับของคนในท้องถิ่น แต่เนื่องจากต้นทุนการผลิตข้าวที่สูงขึ้นประกอบกับราคาข้าวพันธุ์สีบุญกันตังที่ค่อนข้างต่ำ โดยราคาข้าวเปลือกอยู่ที่ประมาณ ๑๓ บาท/กิโลกรัม นอกจากพันธุ์ข้าวสีบุญกันแล้ว ยังมีข้าวพันธุ์หอมกระดังงาอีกหนึ่งสายพันธุ์ ที่เป็นข้าวพื้นเมืองดั้งเดิมของชาวตากใบ มีลักษณะพิเศษคือมีสีแดง นุ่ม และมีกลิ่นหอมคล้ายดอกกระดังงา ซึ่งเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของข้าวชนิดนี้ เหมาะแก่การแปรรูปเป็นข้าวกล้องและซ้อมมือ โดยจะทำการตากกล้าในเดือนตุลาคม เมื่อกกล้าอายุประมาณ 25 – 30 วัน จึงทำการปักดำ สำหรับการเตรียมพื้นที่ปักดำจะทำการไถตะ 1 ครั้ง ผึ่งแดดไว้ เมื่อมีฝนตกจะทำการไถแปรอีก 1 ครั้ง และทำการคลาด 2 ครั้ง แล้วทำการปักดำหรือปักดำ 30 วัน จะใส่ปุ๋ย 16-20-0 ประมาณ 20 กก./ไร่ จะใส่ปุ๋ยเพียงครั้งเดียวใน 1 ฤดูกาล การดูแลรักษาไม่ได้ปฏิบัติตามกระทั่งเก็บเกี่ยวในเดือนมีนาคม - เมษายน ผลผลิตเฉลี่ย 45 กก./ไร่

ปาล์มน้ำมัน พันธุ์ปาล์มน้ำมันที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจ ในปัจจุบันที่นิยมปลูกมีอยู่ 3 ชนิด 1.พันธุ์ดูรา(Dura) 2.พันธุ์พิสิเฟอรา (Pisifera) 3.พันธุ์เทนอรา (Tenera) ระบบการปลูกปาล์มน้ำมันที่นิยมปลูกคือ ปลูกแบบสามเหลี่ยมด้านเท่า ระยะ 9 x 9 x 9 เมตร โดยปลูกปาล์มน้ำมันในช่วงฤดูฝน (ไม่ควรปลูกช่วงปลายฤดูฝนต่อเนื่องถึงฤดูแล้ง) หรือหลังจากปลูกต้นกล้าแล้วจะต้องมีฝนตกอีกอย่างน้อยประมาณ 3 เดือนจึงจะเข้าฤดูแล้ง การปลูกปาล์มน้ำมันจะต้องใช้ต้นกล้าพันธุ์ที่มีอายุประมาณ 8 ถึง 14 เดือน จำนวน 22 ถึง 25 ต้นต่อไร่ การใส่ปุ๋ยเคมีปาล์มน้ำมัน จะเป็นการใส่ปุ๋ยเดี่ยวของปาล์มน้ำมันที่มีอายุ 5 ปีขึ้นไป ปุ๋ยสูตร 20-11-11+1.2 MgO เป็นปุ๋ยหลักที่ใส่ให้กับปาล์มที่ปลูกในปีแรก ปุ๋ยสูตร 14-9-20+2 MgO เป็นสูตรปุ๋ยที่ใช้ใส่ต้นปาล์มทุกปี ปุ๋ยสูตร 0-0-60 หรือ ปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์ โดยใช้ร่วมกับปุ๋ยสูตร 14-9-20+2 MgO ปุ๋ยทั้ง 2 สูตรนี้ ใส่ให้ต้นปาล์มครั้งแรกของทุกปี ปุ๋ยสูตร 14-14-21 (หรือปุ๋ยสูตรตัวทำยอื่นๆ ที่ใกล้เคียงกัน) เป็นปุ๋ยที่ใส่ให้ต้นปาล์มทุกปี ละ 1 ครั้ง (ใส่ปุ๋ยครั้งที่ 2) ปุ๋ยร็อกฟอสเฟตใส่ทุกๆ 2 ปี หรือทุกๆ 3 ปี ก็ได้ ประมาณ 2 กิโลกรัมต่อต้น การตัดทะลายปาล์มน้ำมันอยู่ในระยะสุกพอดี คือทะลายปาล์มเริ่มมีผลร่วง แต่ไม่ควรตัดทะลายปาล์มที่ยังดิบอยู่ เพราะในผลปาล์มดิบยังมีสภาพเป็นน้ำและมีแป้งอยู่ยังไม่แปรสภาพเป็นน้ำมัน ส่วนทะลายที่สุกเกินไปจะมีกรดไขมันอิสระสูง และผลปาล์มสดอาจมีสารบางชนิดอยู่ อาจเป็นอันตรายกับผู้บริโภคได้ รอบของการเก็บเกี่ยวจะอยู่ในช่วงที่ผลปาล์มน้ำมันออกชุก ควรจะอยู่ในช่วง 7 ถึง 10 วัน ผลปาล์มที่เป็นลูกร่วงที่อยู่บริเวณโคนปาล์ม น้ำมัน และที่ค้างในกาบต้นควรเก็บออกมาให้หมด ก้านทะลายของปาล์มน้ำมันควรตัดให้สั้นและต้องให้ติดกับ

ทะลาย พยายามให้ทะลายปาล์มน้ำมันชอกช้ำน้อยที่สุด เมื่อตัดผลปาล์มน้ำมันแล้วจะต้องรีบส่งผลปาล์มไปยังโรงงาน ภายใน 24 ชั่วโมง

ไม้ผล

ลองกอง เป็นพืชพื้นเมือง นิยมปลูกจากต้นพันธุ์ที่ได้จากการเพาะเมล็ดมากกว่าต้นพันธุ์เสียบยอด เกษตรกรส่วนใหญ่จะปลูกร่วมกับพืชอื่น เช่น กล้าย เพราะมีความเชื่อว่าเป็นพืชที่เจริญเติบโตได้ดีเมื่อมีร่มเงา ระยะปลูกจะใช้ระยะ 3 x 3 หรือ 4 x 4 ซึ่งเป็นระยะที่ไม่เหมาะสมนักทั้งนี้เพราะเกษตรกรส่วนใหญ่ มีพื้นที่ถือครองไม่มาก แต่ในบางรายก็สามารถปฏิบัติได้ถูกต้อง คือ ปลูกในระยะ 4 x 6 เมตร หรือประมาณ 60 ต้น/ไร่ เมื่อเจริญเติบโตสูงประมาณ 1 เมตร นิยมตัดยอดเพื่อให้แตกทรงพุ่มและเพื่อสะดวกในการเก็บเกี่ยวผลผลิต เมื่อให้ผลผลิตแล้ว ในช่วงเดือนมกราคม - กุมภาพันธ์ เกษตรกรมักควบคุมการให้น้ำหลังจากขาดการให้น้ำระยะหนึ่งแล้ว เริ่มให้น้ำและปุ๋ยตัวกลางสูงเพื่อให้แทงช่อดอก เมื่อแทงช่อดอกแล้ว จึงใส่ปุ๋ยสูตรที่ K สูง ประมาณ 2 กก./ต้น เพื่อยืดช่อดอกจะทำการเก็บเกี่ยวผลผลิตได้ประมาณเดือนสิงหาคม - กันยายน หลังจากนั้นจึงตัดแต่งกิ่งและใส่ปุ๋ยสูตรเสมอเพื่อบำรุงต้น การตัดแต่งช่อดอก และการปลิดผลทิ้งเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากสำหรับเกษตรกรที่เน้นคุณภาพของผลผลิต เพราะจะทำให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและจำหน่ายได้ในราคาที่ดี

ทุเรียน นิยมปลูกพันธุ์หมอนทอง ชะนี พันธุ์บ้าน โดยซื้อต้นพันธุ์ที่ใช้วิธีการเสียบยอดนำไปปลูกระยะ 8 x 10 เมตร ไร่ละ 20 ต้น ในการปลูกเกษตรกรนิยมรองกันหลุมด้วยปุ๋ยคอกและนิยมใช้ปุ๋ยสูตรเสมอปีละ 1 ครั้งในฤดูฝน การให้น้ำจะกระทำในฤดูแล้งหรือในช่วงที่ฝนทิ้งช่วงนอกนั้นอาศัยน้ำฝน เมื่อเริ่มให้ผลจะนิยมใส่ปุ๋ยสูตรที่มีค่ากลางสูงเพื่อเร่งดอกในอัตรา 1 - 2 กก./ต้น และใส่ปุ๋ยบำรุงผลเมื่อติดผลแล้ว ในอัตรา 2 กก./ต้น หลังจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วจะทำการใส่ปุ๋ยสูตรเสมอเพื่อบำรุงต้นประมาณ 1 กก./ต้น โรคที่พบมากในทุเรียน คือ หนอนเงาะผลและโรคโคนเน่า เกษตรกรมักนิยมใช้สารเคมีในการกำจัดมากกว่าการป้องกัน

มังคุด นิยมปลูกเป็นสวนแบบผสมผสาน จำนวนต้นต่อไร่ประมาณ 16-25 ต้น ระยะปลูก 8x8 ถึง 10x10 เมตร ถ้าต้นมังคุดโตขึ้นและมีการบังแสงกัน สามารถตัดต้นเว้นต้นหรือตัดต้นในแนวทแยงมุมเพื่อให้ระยะปลูกกว้างขึ้นได้ การใส่ปุ๋ยแบ่งใส่ตามระยะการพัฒนาได้ 3 ระยะ คือ บำรุงต้นหลังการเก็บเกี่ยว ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ 20-50 กิโลกรัมต่อต้น และปุ๋ยเคมี สูตร 15-15-15 หรือ 16-16-16 อัตรา 1-3 กิโลกรัมต่อต้น , ส่งเสริมการออกดอก (ช่วงปลายฝน) ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 8-24-24 หรือ 9-24-24 หรือ 12-24-12 อัตรา 2-3 กิโลกรัมต่อต้น เพื่อบำรุงผล (หลังติดผล 3-4 สัปดาห์) ใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 16-16-16 อัตรา 2-3 กิโลกรัมต่อต้น เพื่อขยายขนาดผลและใส่ปุ๋ยเคมีสูตร 13-13-21 อัตรา 2-3 กิโลกรัมต่อต้น เพื่อพัฒนาคุณภาพผลผลิต ต้องมีการให้น้ำอย่างสม่ำเสมอช่วงการเจริญเติบโตทางใบ และงดให้น้ำช่วงปลายฝน ต้นมังคุดที่มีอายุตายอด 9-12 สัปดาห์ และผ่านสภาพแล้ง 20-30 วัน เมื่อแสดงอาการใบตก ปลายใบบิด ก้านใบและกิ่งที่ปลายยอดเริ่มเป็นร่อง ให้กระตุ้นการออกดอกโดยการให้น้ำอย่างเต็มที่ ครั้งที่ 1 ให้มากถึง 1,100-1,600 ลิตรต่อต้น จากนั้นให้หยุดดูอาการ 7-10 วัน เมื่อพบว่าก้านใบและกิ่งที่ปลายยอดเริ่มเต่งขึ้นก็ให้น้ำครั้งที่ 2 ในปริมาณครึ่งของครั้งแรก หลังจากนั้น 10-14 วัน ตาดอกจะผลิออกมาให้เห็น และควรมีการจัดการน้ำเพื่อควบคุมให้มีปริมาณดอกเพียง ร้อยละ 35-50 ของยอดทั้งหมด เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพ โดยหลังจากมังคุดออกดอกแล้ว ร้อยละ 10-15 ของตายอดทั้งหมด ควรให้น้ำปริมาณมากถึง 220-280 ลิตรต่อต้นทุกวัน จนยอดที่ยังไม่ออกดอกเริ่มมียอดอ่อนแทนตาดอก จึงค่อยให้น้ำตามปกติ คือ 80-110 ลิตรต่อต้น และจะต้องให้น้ำในปริมาณสม่ำเสมอต่อเนื่องทุกวัน เพื่อให้ผลมังคุดมีพัฒนาการที่ดี ศัตรูพืชและโรคพืชที่สำคัญของมังคุด คือ หนอนซอนใบ หนอนกินใบ เพลี้ยไฟ ไรแดง โรคใบจุด โรคใบแห้งและขอบใบแห้ง อาการยางไหลที่ผิว อาการเนื้อแก้ว

เงาะ นิยมปลูกเป็นสวนผสม จำนวนต้นต่อไร่ประมาณ 16-20 ต้น ระยะปลูกที่เหมาะสม 6x8 เมตร การใส่ปุ๋ยสำหรับต้นที่ยังไม่ให้ผล (0-4ปี) ใส่ปุ๋ยสูตร 1-15-15 อัตรา 1-1.5 กิโลกรัมต่อต้นต่อปี โดยแบ่งใส่ 4 ครั้งต่อปี, ต้นที่ให้ผลผลิตแล้ว แบ่งใส่ปุ๋ยเป็น 4 ครั้ง ครั้งแรกหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วใส่ปุ๋ยสูตร 15-15-15 อัตรา 2-5 กิโลกรัมต่อต้น ครั้งที่ 2 หลังเก็บเกี่ยวแล้ว 3 เดือน ใส่ปุ๋ยสูตร 8-24-24 อัตรา 2-5 กิโลกรัมต่อต้น ครั้งที่ 3 เมื่อเงาะเริ่มออกดอก ใส่ปุ๋ยสูตร 14-14-21 อัตรา 2-5 กิโลกรัมต่อต้น ครั้งที่ 4 เมื่อเงาะติดผลใส่ปุ๋ยสูตร 14-14-21 อัตรา 2-5 กิโลกรัมต่อต้น และหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วควรใส่ปุ๋ยอินทรีย์ เช่น มูลไก่ อัตรา 2-5 กิโลกรัมต่อต้น การให้น้ำ หลังการปลูกควรให้น้ำอย่างสม่ำเสมอจนกว่าเงาะจะตั้งตัวได้ หลังจากนั้นควรให้น้ำทุก 7-10 วัน สำหรับต้นที่ให้ผลแล้วรดให้น้ำช่วงปลายฝน ต้นเงาะที่มีใบแก่และต้นสมบูรณ์และผ่านสภาพแล้งติดต่อกันนาน 21-30 วัน จะแสดงอาการขาดน้ำ (ใบห่อ) ให้กระตุ้นการออกดอก โดยการให้น้ำในปริมาณมากเต็มที่ จากนั้นหยุดให้น้ำ 7-10 วัน เมื่อพบว่าตาดยอดเริ่มพัฒนาเป็นตาดอก ก็เริ่มให้น้ำอีกครั้งในปริมาณเท่าเดิม เพื่อเร่งการพัฒนาของตาดอก จากนั้นเมื่อแทงช่อดอกและติดผลแล้ว ควรให้น้ำอย่างสม่ำเสมอ เพื่อเร่งพัฒนาการของดอกและผลให้ขึ้นลูกได้เร็วและผลโต ศัตรูและโรคพืชที่สำคัญของเงาะ คือ หนอนคืบกินใบ ราแป้ง

ในด้านการเลี้ยงสัตว์ เช่น วัว แพะ มักนิยมเลี้ยงแบบปล่อยให้หากินเอง การป้องกันโรค เช่น การฉีดวัคซีน มักทำเมื่อทางราชการ นัดหมายหรือมีการระบาดของโรค สัตว์ปีก ก็เช่นเดียวกันเทคโนโลยีการผลิต

ในด้านการประมง มีประชากรที่ประกอบอาชีพทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจืดและสัตว์ทะเล ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นชาวประมงพื้นบ้าน

7) เครื่องจักรกลการเกษตร

เกษตรกรพัฒนาการประกอบอาชีพทางการเกษตร โดยปรับมาใช้เครื่องจักรกลการเกษตร หรือปัจจัยการผลิตอื่น ๆ โดยจำแนกเป็นรายหมู่บ้าน ดังนี้ (ตารางที่ 16)

ตารางที่ 16 แสดงเครื่องจักรกลการเกษตรและปัจจัยการผลิตของตำบล

หมู่บ้าน	รถไถ (คัน)	รถไถเดินตาม (คัน)	นาปักดำ (คัน)	รถเกี่ยวหวด (คัน)	โรงสี (โรง)	อื่น ๆ (ระบุ)
หมู่ที่ 1 บ้านสะหรั่ง	3	24	-	1	2	-
หมู่ที่ 2 บ้านบอขอ	3	25	-	-	1	-
หมู่ที่ 3 บ้านปะลุกา	2	19	-	-	2	-
หมู่ที่ 4 บ้านโคมือบา	5	26	-	-	2	-
หมู่ที่ 5 บ้านปลักปลา	1	3	-	-	-	-
รวม	14	97	-	1	7	-

ที่มา: ทะเบียนเกษตรกร ปี 2560

8) ผลผลิตเฉลี่ย ราคา ต้นทุนการผลิต

จากข้อมูล ปี 2561 เกษตรกรมีการผลิตพืชเศรษฐกิจ และสามารถจำหน่ายในราคา ตลอดจนมีต้นทุนการผลิตเฉลี่ย ดังนี้ (ตารางที่ 17)

ตารางที่ 17 แสดงผลผลิต พื้นที่ และต้นทุน

พืชเศรษฐกิจ	พื้นที่ (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (กก./ไร่)	ราคาเฉลี่ย (บาท/กก.)	มูลค่าผลผลิต (ล้านบาท)	ต้นทุนการผลิตเฉลี่ย (บาท/ไร่)
ยางพารา	1,326	232	30	9.22	7,500
ข้าวนาปี	2,976	692	10	20.59	3,700
ปาล์มน้ำมัน	1,626	2,124	2.70	9.32	3,500
มะพร้าว	549	960	12	6.32	525
พืชผัก/พืชไร่	556	1,200	10	6.67	2,530
ลองกอง	28	650	40	0.73	2,750

ที่มา: ทะเบียนเกษตรกร ปี 2561

9) แหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร

ตำบลโฆสิต มีแหล่งรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร ทั้งในรูปแบบเอกชนและกลุ่มองค์กรเกษตรกรโดยจำแนกเป็นรายหมู่บ้านได้ ดังนี้

จุดรับซื้อปาล์มน้ำมัน 1. ลานเทพปาล์มน้ำมัน บ้านสะหรั่ง หมู่ที่ 1 ตำบลโฆสิต

ตารางที่ 19 แสดงกองทุน สมาชิก และผลดำเนินการ

หมู่บ้าน/ชุมชน		จำนวน กองทุน	จำนวน สมาชิก	ผลดำเนินการ
หมู่ที่ 1	บ้านสะหรั่ง	1	90	กองทุนหมู่บ้าน
หมู่ที่ 2	บ้านบอขอ	1	80	กองทุนหมู่บ้าน
หมู่ที่ 3	บ้านปะลุกา	1	70	กองทุนหมู่บ้าน
หมู่ที่ 4	บ้านโคกมือบา	1	110	กองทุนหมู่บ้าน
หมู่ที่ 5	บ้านปลักปลา	1	112	กองทุนหมู่บ้าน
รวม		5	462	

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

10) การใช้ทุนและการใช้เงินกู้

เกษตรกรในตำบล มีการใช้เงินทุนในการประกอบอาชีพทางการเกษตร จากหลายแหล่ง เช่น ใช้เงินทุนของตนเอง ตลอดจนกู้จากช่องทางต่าง ๆ ดังนี้ (ตารางที่ 20)

ตารางที่ 20 แสดงแหล่งที่มาของเงินทุนเกษตรกร

หมู่บ้าน/ชุมชน		จำนวน ครัวเรือน เกษตรกร	ใช้ทุนของ ตนเอง (ครัวเรือน)	กู้จากญาติ (ครัวเรือน)	กู้จาก นายทุน	กู้จากกลุ่ม องค์กรใน หมู่บ้าน	กู้จาก ธกส.	กู้จาก ธนาคาร พาณิชย์
หมู่ที่ 1	บ้านสะหรั่ง	229	124	-	-	30	75	-
หมู่ที่ 2	บ้านบอฆอ	154	41	-	-	19	94	-
หมู่ที่ 3	บ้านปะลุกกา	294	182	-	-	28	84	-
หมู่ที่ 4	บ้านโคกมือบา	357	243	-	-	16	98	-
หมู่ที่ 5	บ้านปลักปลา	235	134	-	-	13	88	-
รวม		1,269	724	-	-	106	439	-

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

เกษตรกรที่ประสบความสำเร็จที่เป็นต้นแบบในพื้นที่

สาขาเกษตรแบบผสมผสาน/เกษตรทฤษฎีใหม่

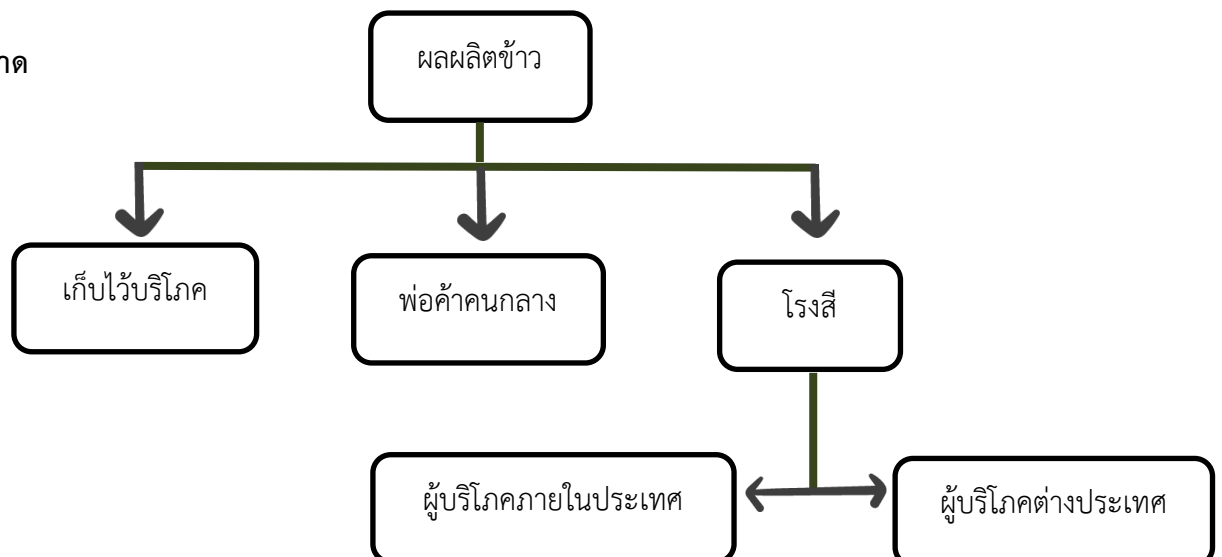
ที่	ชื่อ-สกุล	เลขที่	ที่อยู่		เป็นผู้นำเรื่อง/ภูมิปัญญา
			หมู่ที่	ตำบล	
1.	นางเพียร สอิ่งทอง	158/57	4	ໂໝືດ	เกษตรผสมผสาน
2.	นางแต้ว จันท์เอิบ	46	2	ໂໝືດ	การจัดการดินปุ๋ย
3.	นายแป แลตไรสง	158/12	4	ໂໝືດ	เกษตรทฤษฎีใหม่

สถานการณ์ตลาด/วิธีการตลาด

สถานการณ์ตลาด/วิธีการตลาด สินค้าเกษตรหลักที่สำคัญของตำบลໂໝືດ มีดังนี้ คือ

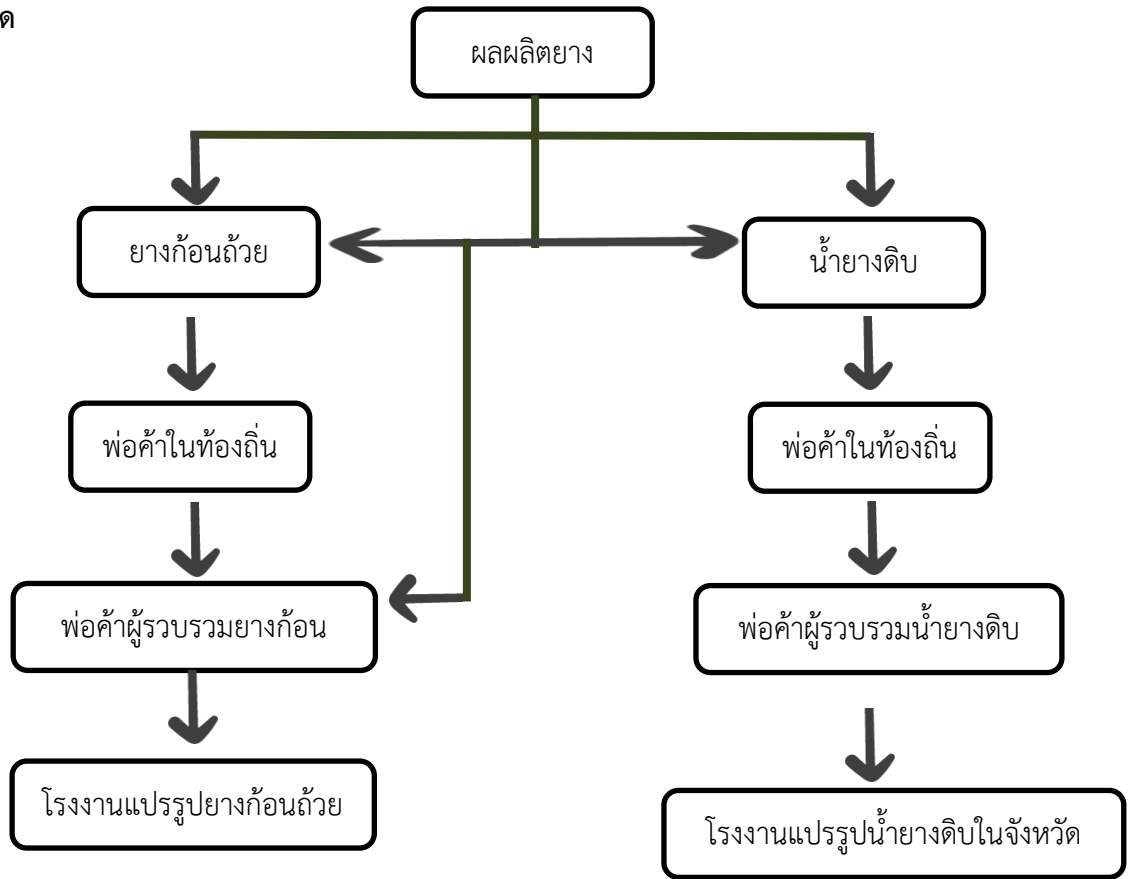
ข้าว พื้นที่การปลูกข้าวของตำบลໂໝືດ จำนวน 2,975 ไร่ เกษตรกรที่ปลูกข้าวจำนวน 533 ครัวเรือน ส่วนมากปลูกเพื่อบริโภคในครัวเรือนส่วนที่เหลือมีการจำหน่ายบ้าง โดยเกษตรกรจะขายผลผลิตข้าวในแปลงนาหลังจากเก็บเกี่ยว

วิธีการตลาด

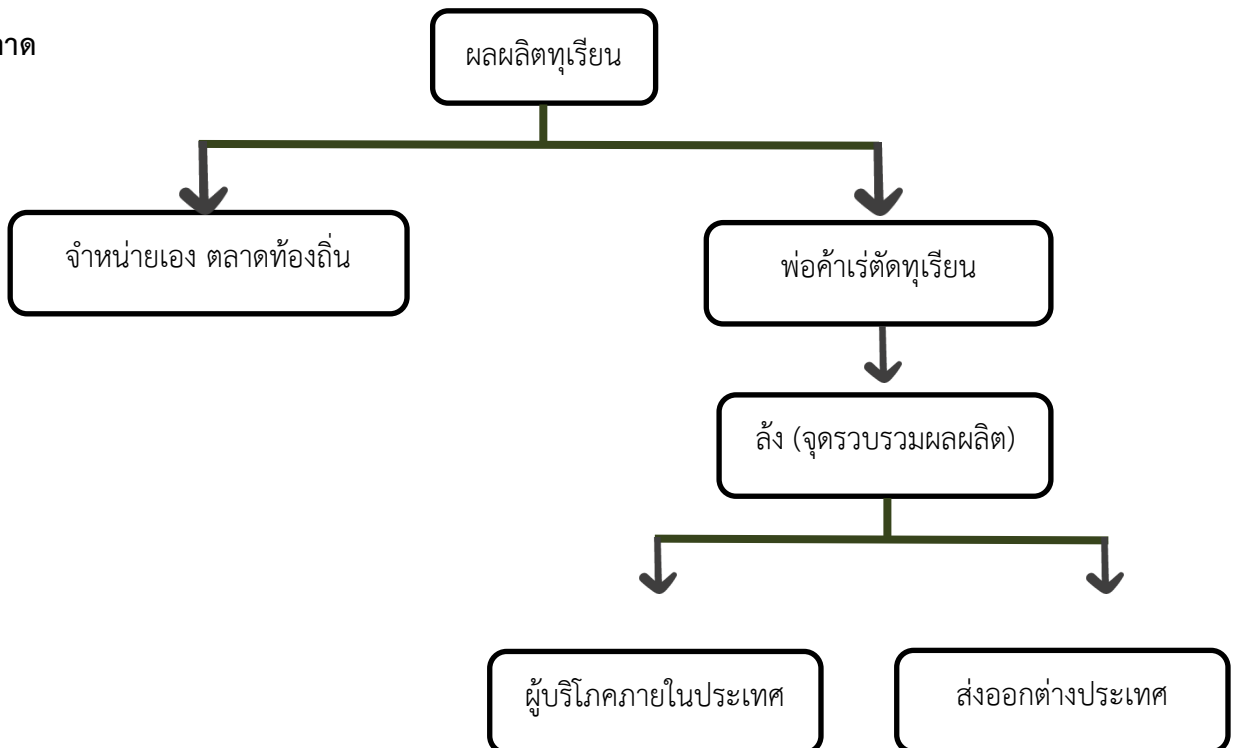
ยางพารา พื้นที่ปลูกยางพาราของตำบลโฆษิต ทั้งหมด 1,326 ไร่ เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา จำนวน 267 ราย ผลผลิตยางขายในรูปแบบของน้ำยางข้นและยางก้อนถ้วย ราคาผลผลิตอยู่ในช่วงที่ราคาตกต่ำ เหลือกิโลกรัมละ 30 บาท

วิธีการตลาด

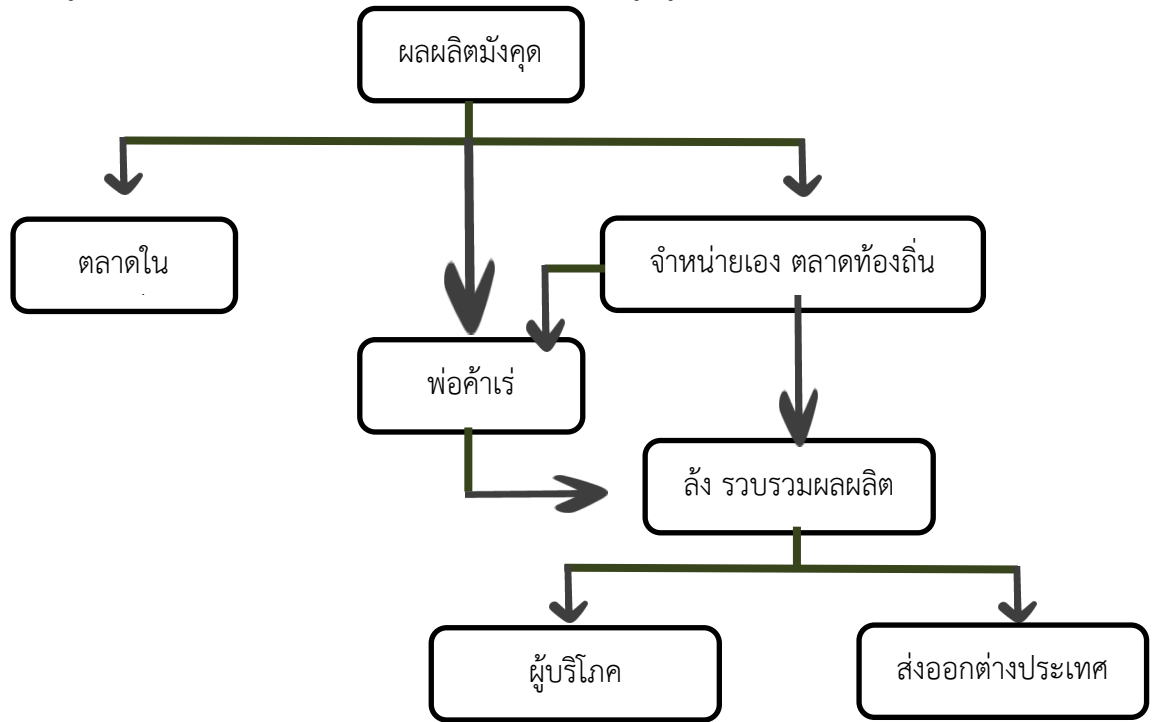
ทุเรียน พื้นที่ปลูกทุเรียนของตำบลโฆษิต มีทั้งหมด 20 ไร่ เกษตรกรผู้ปลูกทุเรียนจำนวน 25 ครัวเรือน ราคาผลผลิตทุเรียนมีราคาสูง เหลือกิโลกรัมละ 100-150 บาท

วิธีการตลาด

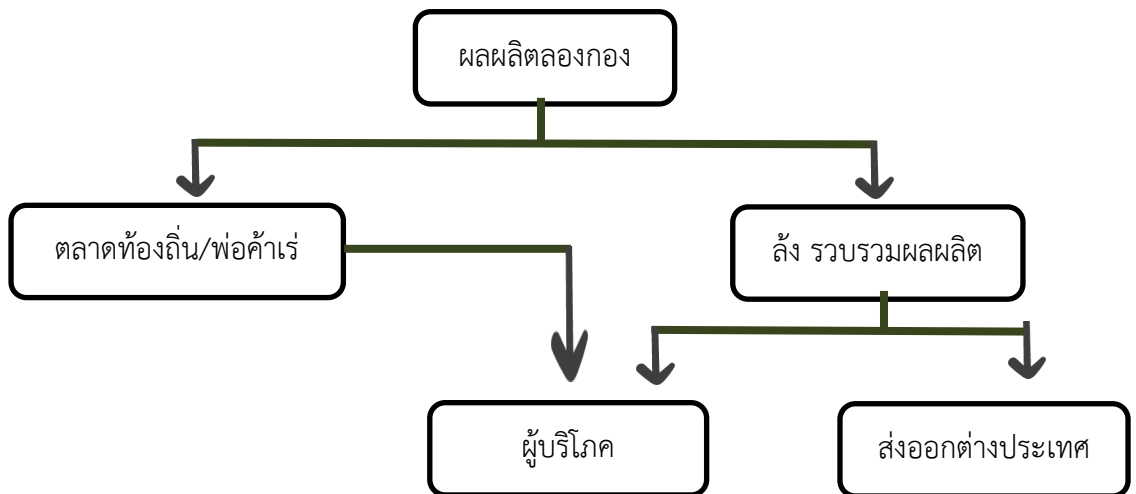

มังคุด พื้นที่ปลูกมังคุดของตำบลโฆษิต มีทั้งหมด 32 ไร่ เกษตรกรผู้ปลูกมังคุดจำนวน 62 ครัวเรือน

วิธีการตลาด

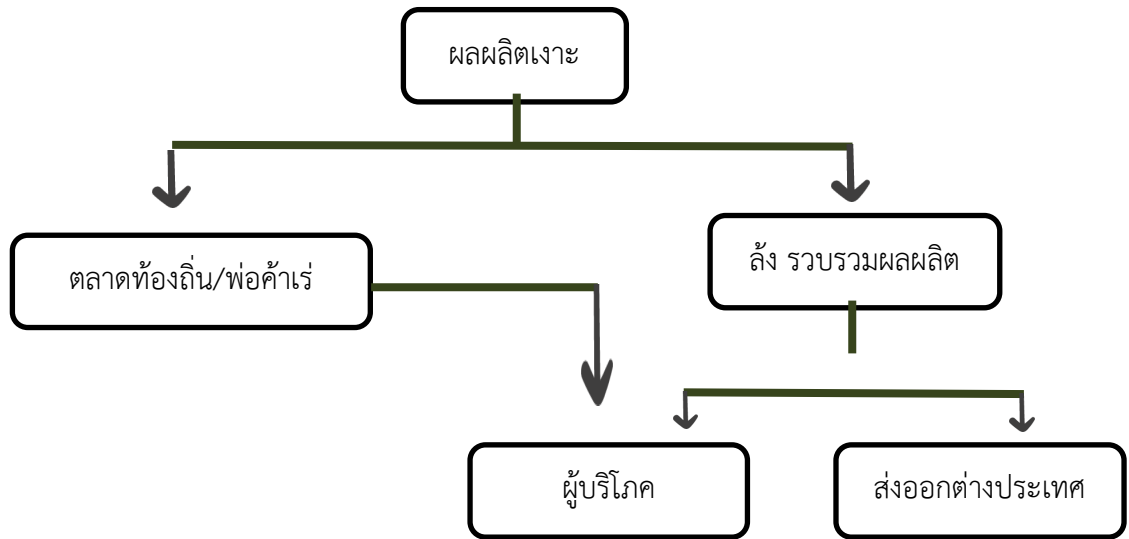

ลองกอง พื้นที่ปลูกลองกองทั้งหมดของตำบลโฆษิต จำนวน 28 ไร่ เกษตรกรที่ปลูกลองกองจำนวน 39 ครัวเรือน ราคาผลผลิตค่อนข้างต่ำวิธีการตลาด

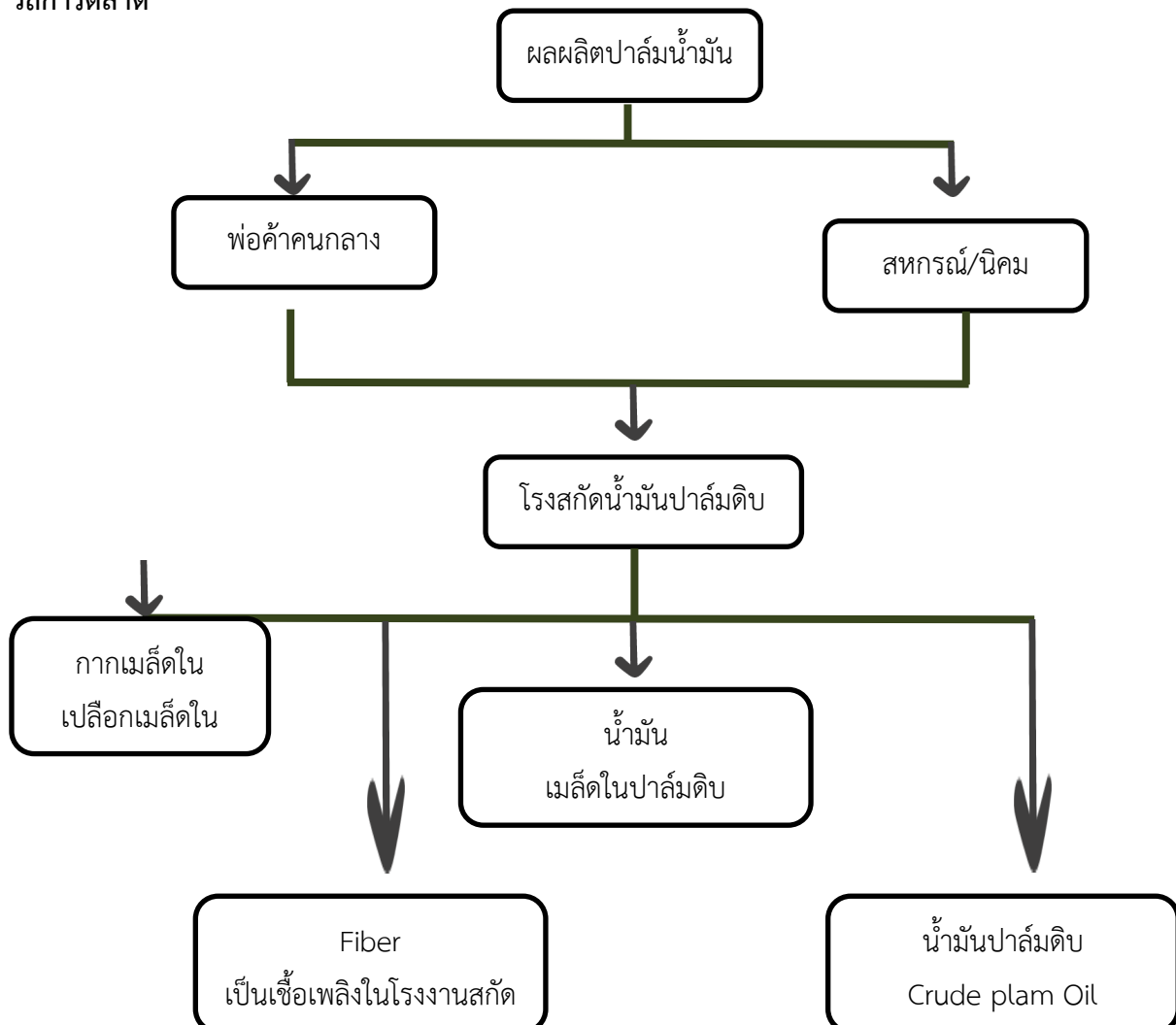
เงาะ พื้นที่ปลูกเงาะทั้งหมดของตำบลโฆษิต มีจำนวน 22 ไร่ เกษตรกรที่ปลูกจำนวน 34 ราย

วิธีการตลาด

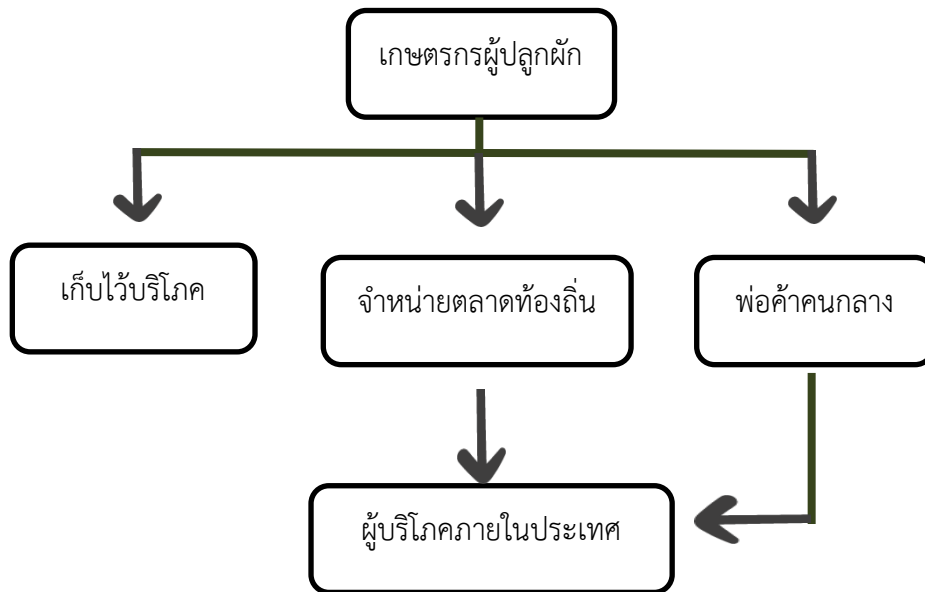
ปาล์มน้ำมัน พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันของตำบลโฆษิต ทั้งหมด 1,626 ไร่ เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันจำนวน 211 ราย ผลผลิตปาล์มน้ำมันขายในรูปแบบของทลายปาล์มสด ราคาผลผลิตเฉลี่ยกิโลกรัมละ 2.70 บาท

วิธีการตลาด

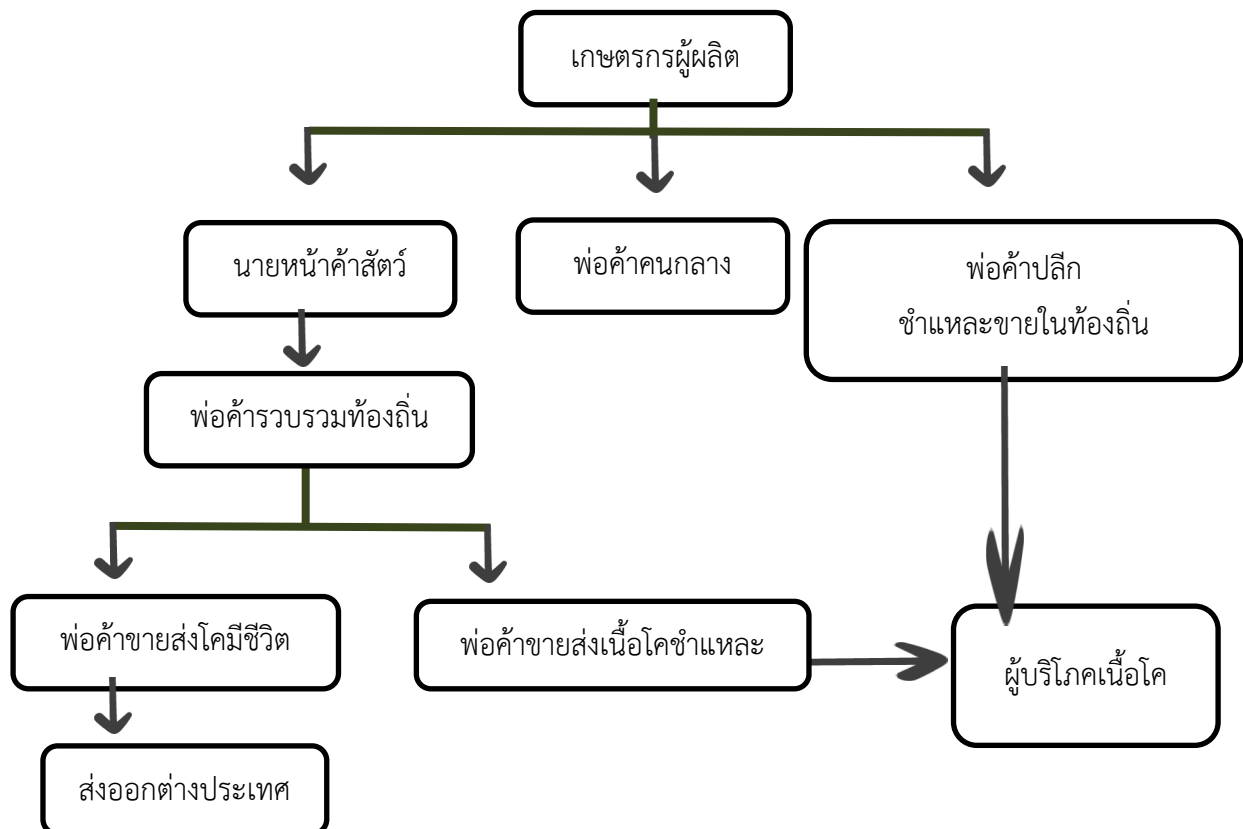
พืชผัก พื้นที่ปลูกผักของตำบลเจ๊ะเห ทั้งหมด 132.55 ไร่ เกษตรกรผู้ปลูกผัก จำนวน 66 ราย

วิธีการตลาด

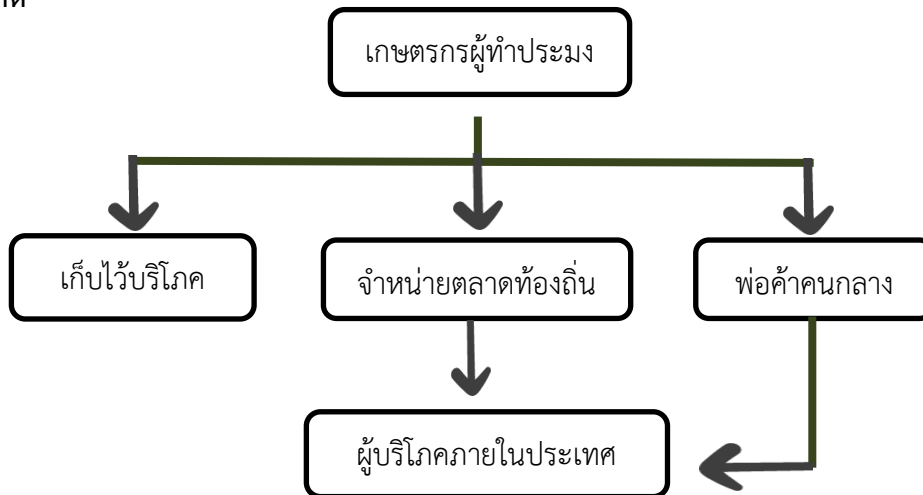
ด้านการปศุสัตว์ (ตลาดโค)

วิธีการตลาด

ด้านการประมง

วิธีการตลาด

2.2 การจัดทำ TOWS Matrix

การวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาการเกษตรของตำบล เป็นการนำสถานการณ์ของตำบล ปัญหาความต้องการของเกษตรกร ตลอดจนปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อการพัฒนา ทำให้สามารถเข้าใจบริบทของตำบล และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในปัจจุบันและอนาคต ผลการวิเคราะห์ศักยภาพจะถูกนำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดแนวทางและเป้าหมายการพัฒนา ตลอดจนแผนงานโครงการ เพื่อให้เกิดการพัฒนาและแก้ไขปัญหาได้อย่างตรงจุด

2.2.1 การวิเคราะห์ศักยภาพ ประกอบด้วย ปัจจัยแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก เป็นองค์ประกอบสำคัญของกรณีวิเคราะห์ในเบื้องต้น (SWOT Analysis)

1. การวิเคราะห์ปัจจัยภายในตำบล

- 1) จุดแข็ง (Strengths : S) ปัจจัยที่เป็นบวก เป็นจุดเด่น เป็นศักยภาพที่ส่งเสริมให้เกิดผลสำเร็จ
- 2) จุดอ่อน (Weaknesses : W) ปัจจัยที่เป็นลบหรือความไม่พร้อมของตำบล

2. การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกตำบล

- 1) โอกาส (Opportunities : O) การเปลี่ยนแปลงที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา
- 2) อุปสรรค (Threats : T) สถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่เป็นภัยคุกคาม และขีดขวางการพัฒนาตำบล

การวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมและสถานการณ์ของพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบล ซึ่งประกอบด้วย ยางพารา ข้าว ปาล์มน้ำมัน เพื่อให้ง่ายในการวิเคราะห์แนวทางพัฒนาได้อย่างถูกต้องมากขึ้น โดย แยกวิเคราะห์เป็นรายพืช ดังนี้

1. ยางพารา

<p>จุดแข็ง Strengths : S</p> <p>S 1 พื้นที่ปลูกมีความเหมาะสม</p> <p>S 2 มีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนรับซื้อผลผลิตยางพาราในพื้นที่</p> <p>S 3 พื้นที่อยู่ในเขตชลประทาน</p> <p>S 4 มีศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนในพื้นที่</p> <p>S 5 ปลูกพืชร่วมยาง</p>	<p>จุดอ่อน Weaknesses : W</p> <p>W 1 เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นคนสูงอายุ</p> <p>W 2 เกษตรกรไม่สามารถแปรรูปยางพารา</p> <p>W 3 ขาดการวางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบ</p> <p>W 4 เกษตรกรขาดการรวมกลุ่ม</p>
<p>โอกาส Opportunities : O</p> <p>O 1 มีหน่วยงานเกี่ยวกับยางพาราในพื้นที่</p> <p>O 2 มีหน่วยงานมาให้ความรู้ สนับสนุน</p> <p>O 3 เป็นเขตการค้าชายแดน</p>	<p>อุปสรรค Threats : T</p> <p>T 1 ปัจจัยการผลิตและต้นทุนการผลิตสูง</p> <p>T 2 โรค ยางพารา</p> <p>T 3 ราคาตกต่ำ</p>

2. ข้าว

<p>จุดแข็ง Strengths : S</p> <p>S 1 พื้นที่ปลูกข้าวเหมาะสม</p> <p>S 2 มีโรงสีข้าวในพื้นที่</p> <p>S 3 เป็นอาชีพดั้งเดิมของคนในพื้นที่ก่อเกิดภูมิปัญญาท้องถิ่นและปราชญ์ชาวบ้าน</p> <p>S 4 มีศูนย์ข้าวชุมชน และโรงเรียนเกษตรกรใช้เป็นแหล่งเรียนรู้การผลิตข้าวหอมกระดังงา</p> <p>S 5 มีกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเพื่อแปรรูปเป็นข้าวซ้อมมือในพื้นที่</p> <p>S 6 มีระบบชลประทาน</p>	<p>จุดอ่อน Weaknesses : W</p> <p>W 1 ปัญหาดินเปรี้ยวในบางพื้นที่</p> <p>W 2 ชาวนาส่วนใหญ่เป็นคนสูงอายุ ลูกหลานไม่สานต่อ</p> <p>W 3 นาร้าง/ระบบน้ำไม่ทั่วถึง</p> <p>W 4 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ค่อนข้างต่ำ</p> <p>W 5 ชาวนายังขาดเทคโนโลยีใหม่ๆ ในการพัฒนาผลผลิตข้าว</p> <p>W 6 กลุ่มเกษตรกรไม่เข้มแข็ง</p>
<p>โอกาส Opportunities : O</p> <p>O 1 มีหน่วยงานเข้ามาให้ความรู้</p> <p>O 2 นโยบายลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร</p> <p>O 3 แปลงใหญ่ข้าวในพื้นที่</p> <p>O 4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาผลผลิตข้าวของจังหวัดนราธิวาส</p> <p>O 5 เป็นเขตการค้าชายแดน</p>	<p>อุปสรรค Threats : T</p> <p>T 1 ภัยธรรมชาติ</p> <p>T 2 ศัตรูข้าว โรค แมลง</p> <p>T 3 ปัจจัยการผลิตและต้นทุนการผลิตสูงขึ้น</p>

3. ปาล์มน้ำมัน

จุดแข็ง Strengths : S S 1 พื้นที่ที่มีความเหมาะสม S 2 แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันในพื้นที่ S 3 มีระบบชลประทานครอบคลุมทั้งอำเภอ S 4 ใกล้จุดรับซื้อผลผลิตในพื้นที่ S 5 มีสิทธิกรรมปาล์มน้ำมัน	จุดอ่อน Weaknesses : W W 1 ขาดการรวมกลุ่มเกษตรกร W 2 เกษตรกรขาดการดูแลจัดการสวน W 3 เกษตรกรขาดความรู้และเทคโนโลยี W 4 ผลผลิตปาล์มน้ำมันไม่สม่ำเสมอ W 5 ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อย พื้นที่ผลิตน้อย W 6 ขาดแคลนแรงงาน
โอกาส Opportunities : O O 1 มีหน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุน O 2 เป็นพืชทางเลือกตัวใหม่ที่น่าสนใจ O 3 ความต้องการพืชพลังงานสูงขึ้น	อุปสรรค Threats : T T 1 ราคาผลผลิตไม่แน่นอน T 2 โรคและแมลงศัตรูพืชระบาด T 3 ปัจจัยการผลิตมีแนวโน้มสูงขึ้น T 4 ไม่มีโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มในพื้นที่ใกล้เคียง T 5 ภัยธรรมชาติ

2.2.2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เพื่อกำหนดประเด็นการพัฒนา โดยใช้ Tows Matrix

2.2.1 ยางพารา

ปัจจัยภายใน ปัจจัยภายนอก	จุดแข็ง Strengths : S S 1 พื้นที่ปลูกมีความเหมาะสม S 2 มีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนรับซื้อผลผลิตยางพาราในพื้นที่ S 3 พื้นที่อยู่ในเขตชลประทาน S 4 มีศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชนในพื้นที่ S 5 ปลูกพืชร่วมยาง	จุดอ่อน Weaknesses : W W 1 เกษตรกรส่วนใหญ่เป็นคนสูงอายุ W 2 เกษตรกรไม่สามารถแปรรูปยางพารา W 3 ขาดการวางแผนการผลิตอย่างเป็นระบบ W 4 เกษตรกรขาดการรวมกลุ่ม
โอกาส Opportunities : O O 1 มีหน่วยงานเกี่ยวกับยางพาราในพื้นที่ O 2 มีหน่วยงานมาให้ความรู้สนับสนุน O 3 เป็นเขตการค้าชายแดน	SO แผนเชิงรุก ใช้จุดแข็งสร้างโอกาส S2O1 ส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าร่วมวิสาหกิจชุมชนเพื่อผลประโยชน์ S4O2 รวมกลุ่มผลิตปุ๋ยใช้เองผ่านศูนย์จัดการดินปุ๋ยชุมชน S5O2 สนับสนุนการปลูกพืชร่วมยาง	WO แผนปรับปรุง ใช้โอกาสลดจุดอ่อน W1O1 รวมกลุ่มเกษตรกรให้เข้มแข็งโดยให้หน่วยงานรัฐบูรณาการร่วมกัน W3O3 ส่งเสริมการส่งออกยางพาราผ่านเขตการค้าชายแดนเพื่อลดต้นทุนการขนส่ง
อุปสรรค Threats : T T1 ปัจจัยการผลิตและต้นทุนการผลิตสูง T2 โรค ยางพารา T3 ราคาตกต่ำ	ST แผนป้องกัน ใช้จุดแข็งรับมืออุปสรรค S1T2 ถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรในเรื่องโรคนยางพารา S2T1 ส่งเสริมการรวมกลุ่มเพื่อซื้อปัจจัยการผลิต	WT แผนรับมือ แก้ปัญหา W4T3 รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อต่อรองราคาและเข้มแข็ง

2.2.2 ข้าว

<p>ปัจจัยภายใน</p> <p>ปัจจัยภายนอก</p>	<p>จุดแข็ง Strengths : S</p> <p>S1 พื้นที่ปลูกข้าวเหมาะสม</p> <p>S2 มีโรงสีข้าวในพื้นที่</p> <p>S3 เป็นอาชีพดั้งเดิมของคนในพื้นที่ก่อเกิดภูมิปัญญาท้องถิ่นและปราชญ์ชาวบ้าน</p> <p>S4 มีศูนย์ข้าวชุมชน และโรงเรียนเกษตรกรใช้เป็นแหล่งเรียนรู้การผลิตข้าวหอมกระดังงา</p> <p>S5 มีกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเพื่อแปรรูปเป็นข้าวซ้อมมือในพื้นที่</p> <p>S6 มีระบบชลประทาน</p>	<p>จุดอ่อน Weaknesses : W</p> <p>W1 ปัญหาดินเปรี้ยวในบางพื้นที่</p> <p>W2 ชาวนาส่วนใหญ่เป็นคนสูงอายุ ลูกหลานไม่สานต่อ</p> <p>W3 นาร้าง/ระบบน้ำไม่ทั่วถึง</p> <p>W4 ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่ค่อนข้างต่ำ</p> <p>W5 ชาวนายังขาดเทคโนโลยีใหม่ๆ ในการพัฒนาผลผลิตข้าว</p> <p>W6 กลุ่มเกษตรกรไม่เข้มแข็ง</p>
<p>โอกาส Opportunities : O</p> <p>O1 มีหน่วยงานเข้ามาให้ความรู้</p> <p>O2 นโยบายลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกร</p> <p>O3 แปลงใหญ่ข้าวในพื้นที่</p> <p>O4 ยุทธศาสตร์การพัฒนาผลผลิตข้าวของจังหวัดนราธิวาส</p> <p>O5 เป็นเขตการค้าชายแดน</p>	<p>SO แผนเชิงรุก</p> <p>ใช้จุดแข็งสร้างโอกาส</p> <p>S2O3 ส่งเสริมการแปรรูปข้าวของเกษตรกรแปลงใหญ่</p> <p>S2O5 ผลิตข้าวเพื่อส่งออก</p> <p>S4O4 ส่งเสริมให้เกษตรกรรวมกลุ่มแปรรูปข้าว</p> <p>S5O3 ส่งเสริมให้เกษตรกรเข้าร่วมระบบแปลงใหญ่ข้าว</p>	<p>WO แผนปรับปรุง</p> <p>ใช้โอกาสลดจุดอ่อน</p> <p>W2O3 หน่วยงานเข้ามาถ่ายทอดความรู้ด้านการใช้เทคโนโลยีการผลิตข้าว</p> <p>W3O1 ส่งเสริมการปลูกพืชทดแทนนาร้าง</p> <p>W6O1 รวมกลุ่มเกษตรกรให้เข้มแข็งโดยให้หน่วยงานรัฐบูรณาการร่วมกัน</p>
<p>อุปสรรค Threats : T</p> <p>อุปสรรค Threats : T</p> <p>T 1 ภัยธรรมชาติ</p> <p>T 2 ศัตรูข้าว โรค แมลง</p> <p>T 3 ปัจจัยการผลิตและต้นทุนการผลิตสูงขึ้น</p>	<p>ST แผนป้องกัน</p> <p>ใช้จุดแข็งรับมืออุปสรรค</p> <p>S3T1 รวมกลุ่มเกษตรกรแก้ปัญหาหน้า</p> <p>S4T2 ถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกร. ในเรื่องศัตรูข้าว โรค แมลง</p>	<p>WT แผนรับมือแก้ปัญหา</p> <p>W6T2 รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อถ่ายทอดความรู้การลดต้นทุนและป้องกันศัตรูข้าว</p> <p>W6T3 รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อร่วมกันซื้อปัจจัยการผลิต</p>

2.2.3 ปาล์มน้ำมัน

<p>ปัจจัยภายใน</p> <p>ปัจจัยภายนอก</p>	<p>จุดแข็ง Strengths : S</p> <p>S 1 พื้นที่ที่มีความเหมาะสม</p> <p>S 2 แปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันในพื้นที่</p> <p>S 3 มีระบบชลประทานครอบคลุมทั้งอำเภอ</p> <p>S 4 ใกล้จุดรับซื้อผลผลิตในพื้นที่</p> <p>S 5 มีสิทธิกรรมปาล์มน้ำมัน</p>	<p>จุดอ่อน Weaknesses : W</p> <p>W 1 ขาดการรวมกลุ่มเกษตรกร</p> <p>W 2 เกษตรกรขาดการดูแลจัดการสวน</p> <p>W 3 เกษตรกรขาดความรู้และเทคโนโลยี</p> <p>W 4 ผลผลิตปาล์มน้ำมันไม่สม่ำเสมอ</p> <p>W 5 ส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรรายย่อยพื้นที่ผลิตน้อย</p> <p>W 6 ขาดแคลนแรงงาน</p>
<p>โอกาส Opportunities : O</p> <p>○ 1 มีหน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุน</p> <p>○ 2 เป็นพืชทางเลือกตัวใหม่ที่น่าสนใจ</p> <p>○ 3 ความต้องการพืชพลังงานสูงขึ้น</p>	<p>SO แผนเชิงรุก</p> <p>ใช้จุดแข็งสร้างโอกาส</p> <p>S1O1 หน่วยงานมาให้ความรู้ในการลดต้นทุนการผลิต</p> <p>S2O1 เข้าร่วมกลุ่มแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันในพื้นที่</p> <p>S2O2 ผลิตปาล์มมาตรฐานและเพิ่มอำนาจต่อรองราคาสินค้า</p>	<p>WO แผนปรับปรุง</p> <p>ใช้โอกาสลดจุดอ่อน</p> <p>W1O1 หน่วยงานให้ความรู้ด้านการรวมกลุ่มเกษตรกร</p> <p>W2O1 หน่วยงานให้ความรู้การผลิตปาล์มคุณภาพ</p> <p>W3O2 นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในสวนปาล์มน้ำมัน</p> <p>W5O1 หน่วยงานให้การสนับสนุนงบประมาณในด้านเงินทุนและเครื่องจักรการเกษตร</p>
<p>อุปสรรค Threats : T</p> <p>T 1 ราคาผลผลิตไม่แน่นอน</p> <p>T 2 โรคและแมลงศัตรูพืชระบาด</p> <p>T 3 ปัจจัยการผลิตมีแนวโน้มสูงขึ้น</p> <p>T 4 ไม่มีโรงงานสกัดน้ำมันปาล์มในพื้นที่ใกล้เคียง</p> <p>T 5 ภัยธรรมชาติ</p>	<p>ST แผนป้องกัน</p> <p>ใช้จุดแข็งรับมืออุปสรรค</p> <p>S1T5 ปรับปรุงฝักระวังและเตือนภัยทางธรรมชาติ</p> <p>S2T2 รวมกลุ่มจัดตั้ง ศจช.เพื่อฝักระวังและผลิตสารป้องกันศัตรูพืช</p> <p>S2T3 เข้าร่วมแปลงใหญ่เพื่อร่วมกันจัดซื้อปัจจัยการผลิต</p> <p>S3T5 บำรุงรักษาระบบชลประทานในพื้นที่</p>	<p>WT แผนรับมือ</p> <p>แก้ปัญหา</p> <p>W1T1 รวมกลุ่มเกษตรกรเพื่อลดต้นทุนและป้องกันศัตรูปาล์มน้ำมัน</p> <p>W1T1 ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาขีดความสามารถให้มีการรวมกลุ่มและมีศักยภาพในการพึ่งพาตนเองทางปัจจัยการผลิตให้มากที่สุด</p> <p>W4T1 เก็บเกี่ยวปาล์มน้ำมันที่มีคุณภาพเพื่อต่อรองราคาปาล์มน้ำมัน</p>

ตารางแสดงประเด็นปัญหา สภาพของปัญหาแนวทางการแก้ไข

ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน
ด้านพื้นที่และทรัพยากร				
1. น้ำ	<ul style="list-style-type: none"> - ระบบชลประทานไม่ทั่วถึง - มีระบบการบริหารจัดการน้ำไม่ดี 	<ul style="list-style-type: none"> - ประสานงานหน่วยงานชลประทานในการแก้ไขระบบการบริหารจัดการน้ำให้ทั่วถึง - อบรมกลุ่มผู้ใช้น้ำ 	ม. 1-5 ตำบลโฆษิต	<ul style="list-style-type: none"> - ประสานงานหน่วยงานชลประทานในพื้นที่
2. ดินเปรี้ยว	<ul style="list-style-type: none"> - ดินเปรี้ยวจัด ไม่สามารถปลูกพืชได้ - อิทธิพลของกระแสน้ำทะเลท่วมถึง - ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม คุณภาพน้ำเป็นกรด มีรสขาดกร่อย ทำลายระบบนิเวศน์สัตว์น้ำ และพืช 	<ul style="list-style-type: none"> - ประสานงานหน่วยงานเกี่ยวข้อง เช่น พต. หรือศูนย์การศึกษาพิบูลทอง ให้ความรู้ด้านการแก้ไขดินเปรี้ยว - ปลูกพืชทนเปรี้ยว - ขุดดินยกร่อง เพื่อป้องกันกระแสน้ำทะเลท่วมถึง และลดความเป็นกรดของดิน 	ม. 1-5 ตำบลโฆษิต	<ul style="list-style-type: none"> - ประสานงานหน่วยงานในพื้นที่ให้ความรู้การแก้ไขปัญหาดินเปรี้ยว - ถ่ายทอดความรู้เกษตรกรการปลูกพืชทนเปรี้ยว
ด้านการผลิตสินค้าและการตลาด (ตามรายชนิดที่สำคัญ)				
1. ข้าว	<ul style="list-style-type: none"> - ต้นทุนการผลิตสูง (ปุ๋ย/ผัก) - ระบบการส่งน้ำมีปัญหา - ศัตรูข้าว 	<ul style="list-style-type: none"> - แก้ไขระบบการส่งน้ำ - ให้ความรู้เกษตรกรในการลดต้นทุนการผลิตโดยใช้สารชีวภัณฑ์/ปุ๋ยหมัก 	ม. 1-4 ตำบลโฆษิต	<ul style="list-style-type: none"> - ถ่ายทอดความรู้การลดต้นทุนการผลิตข้าว/การใช้สารชีวภัณฑ์
2. ปาล์มน้ำมัน	<ul style="list-style-type: none"> - ราคาตกต่ำ - ต้นทุนการผลิตสูง 	<ul style="list-style-type: none"> - ถ่ายทอดความรู้ในการลดต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน - การรัฐบาลทำประกันราคาปาล์มน้ำมัน 	ม. 1-5 ตำบลโฆษิต	<ul style="list-style-type: none"> - ถ่ายทอดความรู้ในการลดต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน (วิเคราะห์ดิน/ใบใส่ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์)
ปัญหาและกลุ่มของปัญหา	สภาพของปัญหา	แนวทางการแก้ไข	หมู่บ้านและตำบลเป้าหมาย (พื้นที่/ชุมชน ที่ประสบปัญหา)	ความสำคัญเร่งด่วน

3. ยางพารา	- ราคาตกต่ำ - โรค/ศัตรูพืช	- ลดต้นทุน - ให้ความรู้การจัดการโรค - ปลูกพืชแซม สร้างรายได้เสริม	ม. 1-5 ตำบลโมซิต	- ถ่ายทอดความรู้ในการบริหารจัดการสวน (โรค/ปุ๋ย) การปลูกพืชแซมเพื่อสร้างรายได้เสริม
4. ลองกอง, เงาะ, มังคุด (ไม้ผล)	- ผลผลิตเสียหายจากภัยธรรมชาติ - ราคาถูก - ตลาดไม่สามารถจำหน่ายแก่ผู้บริโภคโดยตรง	- ให้นำห่อเลี้ยงตอนผลผลิตใกล้จะเก็บเกี่ยว - รวมกลุ่มจำหน่ายผลผลิต - รวมกลุ่มแปรรูปผลผลิต	ม. 1-5 ตำบลโมซิต	- ถ่ายทอดความรู้การดูแลบริหารจัดการสวนไม้ผล - จัดตั้งกลุ่มเพื่อรวบรวมจำหน่ายผลผลิต
5. พืชผัก/พืชไร่	- โรค แมลงศัตรูพืช	- รวมกลุ่มผู้ผลิตสารชีวภัณฑ์	ม. 1-5 ตำบลโมซิต	- จัดอบรม สาธิต การผลิตสารชีวภัณฑ์
6. ปศุสัตว์	- โรคระบาดในฤดูฝน	- รวมกลุ่มจัดอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องการป้องกันโรคระบาดในสัตว์	ม. 1-5 ตำบลโมซิต	- จัดอบรม ถ่ายทอดความรู้ด้านการดูแลสัตว์
ด้านเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร				
1. เกษตรกร	- เกษตรกรขาดการวิเคราะห์ด้านการผลิต/การตลาดทำให้เสี่ยงด้านราคา	- สร้างการรับรู้ จัดทำแผนวิเคราะห์ความเสี่ยง - ทำบัญชีรายรับ/รายจ่าย	ม. 1-5 ตำบลโมซิต	- ถ่ายทอดความรู้การทำบัญชีรายรับ/รายจ่าย จัดทำแผนวิเคราะห์ความเสี่ยง
ด้านการแปรรูปผลผลิตและผลิตภัณฑ์				
1. แปรรูปในท้องถิ่น	- กลุ่มไม่มีความยั่งยืนในการผลิต - ขาดเงินทุน/ตลาดต่างจังหวัด	- จัดอบรมในการบริหารจัดการกลุ่มสร้างความเข้มแข็ง - ศึกษาดูงานกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ - จัดอบรมการตลาดออนไลน์	ม. 1-5 ตำบลโมซิต	- จัดอบรมและศึกษาดูงานกลุ่มที่ประสบความสำเร็จ

บทที่ 3 ทิศทาง/แนวทางการพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

3.1 พัฒนาการผลิตรายสินค้า

3.1.1 ข้าว

เป้าหมายเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 20

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 1 กลยุทธ์เชิงรุก

โครงการที่ 1 โครงการส่งเสริมระบบเกษตรแปลงใหญ่

กลยุทธ์ที่ 2 กลยุทธ์เชิงแก้ไข

โครงการที่ 1 โครงการส่งเสริมการปลูกพืชทดแทนนาร้าง

กลยุทธ์ที่ 3 กลยุทธ์เชิงป้องกัน

โครงการที่ 1 โครงการถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีการผลิตข้าว

โครงการที่ 2 โครงการโรงเรียนเกษตรกรชาวนา

3.1.2 ยางพารา

เป้าหมายเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 20

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 1 กลยุทธ์เชิงรุก

โครงการที่ 1 โครงการส่งเสริมเกษตรกรปลูกพืชร่วมยาง

กลยุทธ์ที่ 2 กลยุทธ์เชิงแก้ไข

โครงการที่ 1 โครงการถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์จากยางพารา

กลยุทธ์ที่ 3 กลยุทธ์เชิงป้องกัน

โครงการที่ 1 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อลดต้นทุนการผลิตยางพารา

กลยุทธ์ที่ 4 กลยุทธ์เชิงรับ

โครงการที่ 1 โครงการส่งเสริมอาชีพการปลูกมะนาวในช่อง

3.1.3 ปาล์มน้ำมัน

เป้าหมายเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 20

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 1 กลยุทธ์เชิงรุก

โครงการที่ 1 โครงการส่งเสริมระบบเกษตรแปลงใหญ่

โครงการที่ 2 โครงการผลิตปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

กลยุทธ์ที่ 2 กลยุทธ์เชิงแก้ไข

โครงการที่ 1 โครงการถ่ายทอดความรู้ด้านเทคโนโลยีการปลูกปาล์ม

กลยุทธ์ที่ 3 กลยุทธ์เชิงรับ

โครงการที่ 1 โครงการอบรมเกษตรกรเรื่องการผลิตปาล์มตามระบบ GAP หรือ RSPO

3.1.4 ไม้ผล

เป้าหมายเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 20

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 1 กลยุทธ์เชิงรุก

โครงการที่ 1 โครงการส่งเสริมระบบแปลงใหญ่ไม้ผล

กลยุทธ์ที่ 2 กลยุทธ์เชิงแก้ไข

โครงการที่ 1 โครงการถ่ายทอดความรู้การจัดการสวนไม้ผล

โครงการที่ 2 โครงการถ่ายทอดความรู้การผลิตไม้ผลให้ได้มาตรฐาน GAP/ เกษตรอินทรีย์

กลยุทธ์ที่ 3 กลยุทธ์เชิงป้องกัน

โครงการที่ 1 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อลดต้นทุนการผลิตไม้ผล

3.1.5 โคเนื้อ

เป้าหมายเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 20

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 1 กลยุทธ์เชิงรุก

โครงการที่ 1 โครงการส่งเสริมระบบแปลงใหญ่โคเนื้อ

โครงการที่ 2 โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคพ่อ-แม่พันธุ์ เพื่อผลิตลูกโคขุนขาย

กลยุทธ์ที่ 2 กลยุทธ์เชิงแก้ไข

โครงการที่ 1 โครงการถ่ายทอดความรู้ด้านการเลี้ยงโคเนื้อ

โครงการที่ 2 โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพการเลี้ยงโคเนื้อเพื่อการส่งออก

กลยุทธ์ที่ 3 กลยุทธ์เชิงป้องกัน

โครงการที่ 1 โครงการผลิตอาหารสัตว์ TMR เพื่อลดต้นทุนการผลิตอาหารสัตว์

3.1.6 พืชผัก/พืชไร่

เป้าหมายเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นร้อยละ 20

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 1 กลยุทธ์เชิงรุก

โครงการที่ 1 โครงการส่งเสริมการรวมกลุ่มผู้ปลูกผัก

กลยุทธ์ที่ 2 กลยุทธ์เชิงแก้ไข

โครงการที่ 1 โครงการถ่ายทอดความรู้ และสาธิตการผลิตสารชีวภัณฑ์

กลยุทธ์ที่ 3 กลยุทธ์เชิงป้องกัน

โครงการที่ 1 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์เพื่อการลดต้นทุนและผลิตผักปลอดภัย

3.2 พัฒนาเกษตรกร/กลุ่ม/องค์กร

3.2.1 YSF

เป้าหมาย YSF ที่มีในพื้นที่เพิ่มขึ้นและสามารถเป็นวิทยากรได้

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 1 กลยุทธ์เชิงรุก

โครงการที่ 1 โครงการอบรมพัฒนาความรู้ด้านการเกษตรแก่ YSF

3.2.2 วิสาหกิจชุมชน

เป้าหมาย วิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็งและสามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ด้านการส่งเสริมอาชีพ

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 1 กลยุทธ์เชิงรุก

โครงการที่ 1 โครงการอบรมวิสาหกิจชุมชนเรื่องการบริหารจัดการกลุ่ม

โครงการที่ 2 โครงการพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชน

กลยุทธ์ที่ 2 กลยุทธ์เชิงแก้ไข

โครงการที่ 1 โครงการอบรมถ่ายทอดความรู้ด้านการจัดทำแผนการผลิตรายกลุ่ม (IFPP)

3.3 พัฒนาที่ดินและทรัพยากรการเกษตร

3.3.1 ที่ดิน

เป้าหมาย ปัญหาดินเปรี้ยวและนาร้างลดลง 10% พื้นที่

กลยุทธ์/วิธีการดำเนินงาน

กลยุทธ์ที่ 1 กลยุทธ์เชิงรุก

โครงการที่ 1 โครงการจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแนวทางการบริหารจัดการพื้นที่

เกษตรกรรม (Zoning)

กลยุทธ์ที่ 2 กลยุทธ์เชิงแก้ไข

โครงการที่ 1 โครงการอบรมถ่ายทอดความรู้เรื่องดิน และวิเคราะห์ค่าธาตุอาหารในดิน

ตารางสรุปโครงการและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

ประเภท/ ด้าน	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย	พื้นที่ดำเนินการ		วิธีดำเนินการ	ปริมาณงาน/งบประมาณ (ปี)								ผู้รับผิดชอบ
				หมู่ที่	ตำบล		2562		2563		2564		2565		
							งาน	งปม. (บาท)	งาน	งปม. (บาท)	งาน	งปม. (บาท)	งาน	งปม. (บาท)	
พัฒนาการ ผลิตสินค้า	โครงการลด ต้นทุนการผลิต ข้าว	- เพื่อลดต้นทุน เพิ่มผลผลิต ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว	เกษตรกร จำนวน 30 ราย	1-5	โมฆิต	ลดต้นทุนการ ผลิตโดยการ ผสมแม่ปุ๋ย ตามสูตร	1. จัดซื้อแม่ปุ๋ย สูตร 18-46-0 และ 46-0-0	94,000	1. จัดซื้อแม่ปุ๋ย สูตร 18-46-0 และ 46-0-0	94,000					คณะกรรมการ ผู้รับผิดชอบ โครงการ
พัฒนาการ ผลิตสินค้า	โครงการเพิ่ม ประสิทธิภาพ การปลูกปาล์ม น้ำมัน	- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิตปาล์มน้ำมัน	เกษตรกร จำนวน 30 ราย	1-5	โมฆิต	จัดทำแปลง สาธิต จำนวน 1 แปลง	1. จัดทำแปลง สาธิต จำนวน 1 แปลง 2. จัดซื้อแม่ปุ๋ย เพื่อสาธิตให้แก่ เกษตรกร	42,100	1. จัดทำ แปลงสาธิต จำนวน 1 แปลง 2. จัดซื้อแม่ ปุ๋ย เพื่อสาธิต ให้แก่ เกษตรกร	42,100					คณะกรรมการ ผู้รับผิดชอบ โครงการ
พัฒนาการ ผลิตสินค้า	โครงการเพิ่ม ประสิทธิภาพ การผลิตไม้ผล เศรษฐกิจ	- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการ ผลิตไม้ผล	เกษตรกร จำนวน 30 ราย	1-5	โมฆิต	อบรม ถ่ายทอด ความรู้	1. ถ่ายทอด ความรู้ 2. จัดซื้อแม่ปุ๋ย เพื่อสาธิตให้แก่ เกษตรกร	20,000	1. ถ่ายทอด ความรู้ 2. จัดซื้อแม่ ปุ๋ย เพื่อสาธิต ให้แก่ เกษตรกร	20,000					คณะกรรมการ ผู้รับผิดชอบ โครงการ

ภาคผนวก

โครงการลดต้นทุนการผลิตข้าว

1. หลักการและเหตุผล

อำเภอตากใบ เป็นแหล่งผลิตข้าวแหล่งใหญ่ที่สุดของจังหวัดนราธิวาส มีพื้นที่ปลูกข้าวประมาณ 32,000 ไร่ เกษตรกรผู้ปลูกข้าว จำนวน 2,743 ราย ผลผลิตเฉลี่ย 569 กิโลกรัม/ไร่ แต่ในปัจจุบันเกษตรกรผู้ปลูกข้าวส่วนใหญ่ประสบปัญหาเรื่องต้นทุนการผลิต เช่น ค่าไถนา ค่าปักดำ ค่าเก็บเกี่ยว ค่าปุ๋ยเคมี ค่าน้ำมัน เฉลี่ยไร่ละ 3,500 – 4,000 บาท อีกทั้งราคาผลผลิตทางการเกษตรไม่แน่นอน ส่งผลให้เกษตรกรประสบกับสภาวะขาดทุน ซึ่งโครงการลดต้นทุนการผลิตข้าว เพื่อประหยัดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยจะเน้นให้เกษตรกรผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ตามนโยบายการตลาดนำการผลิต นำไปสู่การจัดการสินค้าเกษตรให้สมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทาน สร้างเสถียรภาพของราคาสินค้าเกษตรได้อย่างมั่นคง

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อเพิ่มรายได้ และลดรายจ่ายให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกข้าว
2. เพื่อเป็นการลดต้นทุนการผลิตข้าว และเพิ่มผลผลิตข้าว
3. เพื่อสร้างแรงจูงใจให้แก่เกษตรกรในการพัฒนาอาชีพการทำนา เพื่อลดปัญหาพื้นที่นาร้าง

3. เป้าหมาย

1. ลดต้นทุนการผลิตข้าว จากเดิม ไร่ละ 3,500 – 4,000 บาท เป็น 3,000 บาท/ไร่
2. เพิ่มผลผลิตข้าว จากเดิม 569 กิโลกรัม/ไร่ เป็น 650 – 700 กิโลกรัม/ไร่
3. เกษตรกรเป้าหมาย ในพื้นที่ตำบลโหมะสิต จำนวน 30 ราย

4. ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่างเดือนกันยายน 2562 – ตุลาคม 2563

5. พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลโหมะสิต อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

6. กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
1. ประชาสัมพันธ์โครงการ	1 ประชุมชี้แจงโครงการ 2 กำหนดแผนการดำเนินงานขับเคลื่อนโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอตากใบ
2. จัดประชาคมหมู่บ้าน	1 รับสมัครเกษตรกรผู้ปลูกข้าวเข้าร่วมโครงการฯ 2 คัดเลือก/แต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบโครงการฯ 3. ขอสนับสนุนงบประมาณโครงการจากหน่วยงานภาคีในพื้นที่	สำนักงานเกษตรอำเภอตากใบ
3. จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์	1. ประชุมเกษตรกรผู้สมัครเข้าร่วมโครงการฯ 2. จัดซื้อแม่ปุ๋ยเคมี 3. การจัดเก็บข้อมูล โดยจัดทำทะเบียนสมาชิก 4. ถ่ายทอดความรู้ให้แก่เกษตรกร เรื่องการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างถูกวิธี และเหมาะสม	1. คณะกรรมการโครงการ 2. สำนักงานเกษตรอำเภอตากใบ
4. กำหนดแผนการผลิตปุ๋ย	1. ผสมปุ๋ยตามสูตรที่กำหนด	คณะกรรมการโครงการและเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

กิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
5. แผนการจัดการตลาด ด้าน เงินทุน เงินทุน-บัญชี	1. เชื่อมโยงผลผลิตกับตลาดและรายได้ หรือการใช้ประโยชน์ 2. ประชาสัมพันธ์ให้คนในชุมชน และใกล้เคียงได้รับรู้ เพื่อการ จำหน่าย 3. บริหารงบประมาณโครงการในรูปแบบเงินทุนหมุนเวียน	คณะกรรมการหมู่บ้าน และเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ
6. สรุปผลโครงการ	1. ติดตามการดำเนินงานตามโครงการ 2. รายงานผลการดำเนินงานโครงการ	คณะกรรมการหมู่บ้าน และเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

8. งบประมาณ

งบประมาณ 94,000 บาท

1. จัดซื้อแม่ปุ๋ยเคมี สูตร 18-46-0 จำนวน 3,000 กิโลกรัม
2. จัดซื้อแม่ปุ๋ยเคมี สูตร 46-0-0 จำนวน 1,400 กิโลกรัม

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

1. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตข้าว จากเดิม ไร่ละ 3,500 – 4,000 บาท เหลือไร่ละ 3,000 บาท
2. เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตข้าว จากเดิม 569 กิโลกรัม/ไร่ เป็น 650 – 700 กิโลกรัม/ไร่
3. เกษตรกรเป้าหมาย ในพื้นที่ตำบลโฆษิต จำนวน 30 ราย มีรายได้เพิ่มขึ้น

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกปาล์มน้ำมัน

1. หลักการและเหตุผล

อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันประมาณ 12,000 ไร่ เกษตรกรจำนวน 1,360 ราย พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่เป็นที่ลุ่มปรับเปลี่ยนจากพื้นที่นาร้างเป็นสวนปาล์มน้ำมัน มีชุดคูยกทรงมีน้ำท่วมขังในฤดูฝน สภาพพื้นที่เป็นดินกรด การเจริญเติบโตของปาล์มน้ำมันช้ากว่าที่อื่น อีกทั้งเกษตรกรขาดความรู้และเงินทุนในการพัฒนาสวนปาล์มน้ำมัน ราคาผลผลิตทางการเกษตรไม่แน่นอน ส่งผลให้เกษตรกรประสบกับสถานะขาดทุน ซึ่งโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกปาล์มน้ำมัน เป็นโครงการหนึ่งที่จะช่วยให้เกษตรกรได้รับความรู้ด้านการจัดการสวนปาล์มอย่างถูกวิธี ประหยัดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยจะเน้นให้เกษตรกรบรรลุเป้าหมาย 5 ด้าน ได้แก่ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การพัฒนาคุณภาพ การตลาด และการบริหารจัดการเกษตรกร ผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ตามนโยบายการตลาดนำการผลิตนำไปสู่การจัดการสินค้าเกษตรให้สมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทาน สร้างเสถียรภาพของราคาสินค้าเกษตรได้อย่างมั่นคง

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน
2. เพื่อการลดต้นทุนและการเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมัน
3. เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน

3. เป้าหมาย

1. ลดต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน ร้อยละ 20
2. ผลผลิตปาล์มน้ำมันเพิ่มขึ้น ร้อยละ 20
3. เกษตรกรเป้าหมาย ในพื้นที่ตำบลโฆษิต จำนวน 30 ราย

4. ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่างเดือนกันยายน 2562 – ตุลาคม 2563

5. พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลโฆษิต อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

6. กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
1. ประชาสัมพันธ์โครงการ	1 ประชุมชี้แจงโครงการ 2 กำหนดแผนการดำเนินงานขับเคลื่อนโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอตากใบ
2. จัดประชาคมหมู่บ้าน	1 รับสมัครเกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 30 ราย 2 คัดเลือก/แต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบโครงการฯ 3. คัดเลือกแปลงสาธิต ในพื้นที่ จำนวน 1 แปลง พื้นที่ 5 ไร่ 4. ขอสนับสนุนงบประมาณโครงการจากหน่วยงานภาคีในพื้นที่	สำนักงานเกษตรอำเภอตากใบ
3. จัดทำแผนการอบรม	1. ประชุมเกษตรกรผู้สมัครเข้าร่วมโครงการฯ 2. การจัดเก็บข้อมูล โดยจัดทำทะเบียนสมาชิก 3. ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกร เรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกปาล์มน้ำมัน	1. คณะกรรมการโครงการ 2. สำนักงานเกษตรอำเภอตากใบ
4. จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์	1. ซื้อวัสดุ อุปกรณ์ สำหรับแปลงสาธิต เพื่อการถ่ายทอดความรู้	คณะกรรมการโครงการและเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

กิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
5. แผนการจัดการตลาด ด้าน เงินทุน เงินทุน-บัญชี	1. เชื่อมโยงผลผลิตกับตลาดและรายได้ หรือการใช้ประโยชน์ 2. ประชาสัมพันธ์ให้คนในชุมชน และใกล้เคียงได้รับรู้ เพื่อการ จำหน่าย 3. บริหารงบประมาณโครงการในรูปแบบเงินทุนหมุนเวียน	คณะกรรมการหมู่บ้าน และเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ
6. สรุปผลโครงการ	1. ติดตามการดำเนินงานตามโครงการ 2. รายงานผลการดำเนินงานโครงการ	คณะกรรมการหมู่บ้าน และเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

8. งบประมาณ

งบประมาณ 42,100 บาท

1. ค่าสัมมนาคุณวิทยากร จำนวน 2 คนๆ ละ 3 ชั่วโมงๆ ละ 600 บาท เป็นเงิน 3,600 บาท
2. จัดซื้อแม่ปุ๋ยเคมี สูตร 18-46-0 จำนวน 250 กิโลกรัม
3. จัดซื้อแม่ปุ๋ยเคมี สูตร 46-0-0 จำนวน 250 กิโลกรัม
4. จัดซื้อแม่ปุ๋ยเคมี สูตร 0-0-60 จำนวน 500 กิโลกรัม
5. จัดซื้อธาตุอาหารเสริมโบรอน จำนวน 50 กิโลกรัม
6. จัดทำป้ายแปลงสาธิต จำนวน 1 ป้าย

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

1. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน ร้อยละ 20
2. เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตปาล์มน้ำมัน ร้อยละ 20
3. เกษตรกรเป้าหมาย ในพื้นที่ตำบลโฆษิต จำนวน 30 ราย มีรายได้เพิ่มขึ้น
4. แปลงสาธิต สำหรับเกษตรกรเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตปาล์มน้ำมัน จำนวน 1 แปลง

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผลเศรษฐกิจ

1. หลักการและเหตุผล

อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส มีพื้นที่ปลูกไม้ผลเศรษฐกิจ (ทุเรียน เงาะ ลองกอง มังคุด) ประมาณ 25,000 ไร่ เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผล จำนวน 1,500 ราย พื้นที่ปลูกส่วนใหญ่เป็นที่ลุ่ม มีน้ำท่วมขังในฤดูฝน สภาพพื้นที่ส่งผลให้เกิดโรคราในไม้ผล เช่น โรครากเน่าโคนเน่าในทุเรียน โรคราตาตุ๋นอาหารในดินของไม้ผล อีกทั้งเกษตรกรขาดความรู้และเงินทุนในการพัฒนาสวนไม้ผล ราคาผลผลิตทางการเกษตรไม่แน่นอน ส่งผลให้เกษตรกรประสบกับสภาวะขาดทุน ซึ่งโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตไม้ผลเศรษฐกิจ เป็นโครงการหนึ่งที่จะช่วยให้เกษตรกรได้รับความรู้ด้านการจัดการสวนไม้ผลอย่างถูกวิธี ประหยัดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยจะเน้นให้เกษตรกรบรรลุเป้าหมาย 5 ด้าน ได้แก่ การลดต้นทุนการผลิต การเพิ่มผลผลิต การพัฒนาคุณภาพการตลาด และการบริหารจัดการเกษตรกร ผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ตามนโยบายการตลาดนำการผลิต นำไปสู่การจัดการสินค้าเกษตรให้สมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทาน สร้างเสถียรภาพของราคาสินค้าเกษตรได้อย่างมั่นคง

2. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องการผลิตไม้ผล
2. เพื่อการลดต้นทุนและการเพิ่มผลผลิตไม้ผล
3. เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกไม้ผล

3. เป้าหมาย

1. ลดต้นทุนการผลิตไม้ผล ร้อยละ 20
2. ผลผลิตไม้ผลเพิ่มขึ้น ร้อยละ 20
3. เกษตรกรเป้าหมาย ในพื้นที่ตำบลโฆสิต จำนวน 30 ราย พื้นที่ 40 ไร่

4. ระยะเวลาดำเนินการ

ระหว่างเดือนกันยายน 2562 – ตุลาคม 2563

5. พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลโฆสิต อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

6. กิจกรรม/วิธีการดำเนินงาน

กิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
1. ประชาสัมพันธ์โครงการ	1 ประชุมชี้แจงโครงการ 2 กำหนดแผนการดำเนินงานขับเคลื่อนโครงการ	สำนักงานเกษตรอำเภอตากใบ
2. จัดประชาคมหมู่บ้าน	1 รับสมัครเกษตรกรผู้ปลูกไม้ผลเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 30 ราย 2 คัดเลือก/แต่งตั้งคณะกรรมการผู้รับผิดชอบโครงการฯ 3 ขอสนับสนุนงบประมาณโครงการจากหน่วยงานภาคีในพื้นที่	สำนักงานเกษตรอำเภอตากใบ
3. จัดทำแผนการอบรม	1. ประชุมเกษตรกรผู้สมัครเข้าร่วมโครงการฯ 2. การจัดเก็บข้อมูล โดยจัดทำทะเบียนสมาชิก 3. ถ่ายทอดความรู้ให้เกษตรกร เรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพการปลูกไม้ผล	1. คณะกรรมการโครงการ 2. สำนักงานเกษตรอำเภอตากใบ
4. จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์	1. ซื้อวัสดุ อุปกรณ์ เพื่อการถ่ายทอดความรู้	คณะกรรมการโครงการและเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

กิจกรรม	วิธีการดำเนินงาน	ผู้รับผิดชอบ
5. แผนการจัดการตลาด ด้าน เงินทุน เงินทุน-บัญชี	1. เชื่อมโยงผลผลิตกับตลาดและรายได้ หรือการใช้ประโยชน์ 2. ประชาสัมพันธ์ให้คนในชุมชน และใกล้เคียงได้รับรู้ เพื่อการ จำหน่าย 3. บริหารงบประมาณโครงการในรูปแบบเงินทุนหมุนเวียน	คณะกรรมการหมู่บ้าน และเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ
6. สรุปผลโครงการ	1. ติดตามการดำเนินงานตามโครงการ 2. รายงานผลการดำเนินงานโครงการ	คณะกรรมการหมู่บ้าน และเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

8. งบประมาณ

งบประมาณ 20,000 บาท

1. ค่าสัมมนาคุณวิทยากร จำนวน 2 คนๆ ละ 2 ชั่วโมงๆ ละ 600 บาท เป็นเงิน 2,400 บาท
2. จัดซื้อแม่ปุ๋ยเคมี สูตร 18-46-0 จำนวน 2,100 กิโลกรัม
3. จัดซื้อแม่ปุ๋ยเคมี สูตร 46-0-0 จำนวน 2,100 กิโลกรัม
4. จัดซื้อแม่ปุ๋ยเคมี สูตร 0-0-60 จำนวน 2,100 กิโลกรัม
5. จัดซื้อปุ๋ยคอก จำนวน 40,000 กิโลกรัม
6. กรรไกรตัดแต่งกิ่ง จำนวน 4 อัน
7. กรรไกรตัดช่อดอก จำนวน 4 อัน
8. เลื่อยตัดแต่งกิ่ง จำนวน 4 อัน

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับและตัวชี้วัดความสำเร็จของการดำเนินงาน

1. เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตไม้ผล ร้อยละ 20
2. เกษตรกรสามารถเพิ่มผลผลิตไม้ผล ร้อยละ 20
3. เกษตรกรเป้าหมาย ในพื้นที่ตำบลโฆษิต จำนวน 30 ราย มีรายได้เพิ่มขึ้น